

**Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**

Raport kwartalny za III kwartał 2016 roku

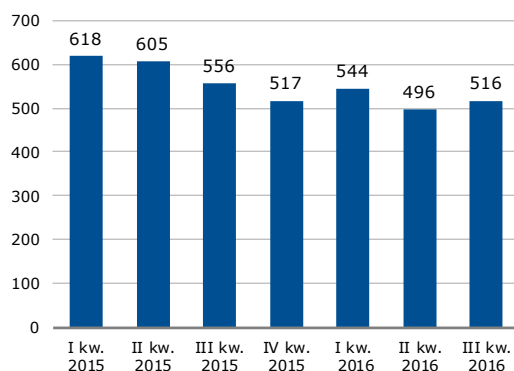
Warszawa, 28 października 2016 r.

Spis treści

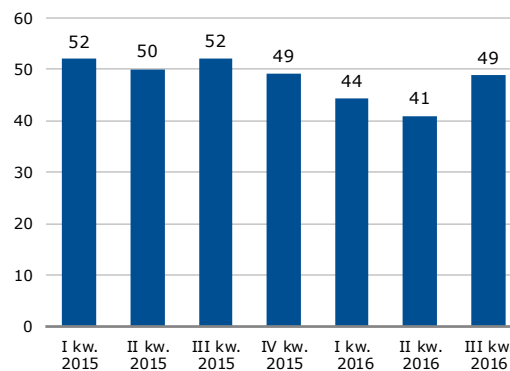
I. WYBRANE DANE RYNKOWE	3
II. WYBRANE DANE FINANSOWE	6
III. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ GPW	9
1. INFORMACJE O GRUPIE KAPITAŁOWEJ	9
1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej.....	9
1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze	10
1.3. Struktura własnościowa	10
2. OPIS PODSTAWOWYCH ZAGROŻEŃ I RYZYK ZWIĄZANYCH Z POZOSTAŁYMI MIESIĄCAMI 2016 R.	12
Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność	12
Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie.....	12
Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami.....	12
Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy	14
IV. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA.....	16
1. PODSUMOWANIE WYNIKÓW	16
2. OMÓWIENIE WIELKOŚCI EKONOMICZNO-FINANSOWYCH.....	19
PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	19
RYNEK FINANSOWY	22
RYNEK TOWAROWY.....	26
KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	29
POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY.....	33
PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	33
UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH.....	34
PODATEK DOCHODOWY.....	35
V. CZYNNIKI I ZDARZENIA NIETYPOWE	36
VI. STRUKTURA AKTYWÓW I PASYWÓW GRUPY	37
AKTYWA	37
PASywa	38
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE	39
NAKŁADY INWESTYCYJNE	39
VII. ANALIZA WSKAŹNIKOWA	40
VIII. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI	42
IX. POZOSTAŁE INFORMACJE	43
X. KWARTALNA INFORMACJA FINANSOWA GIEŁDY PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE S.A. ZA III KWARTAŁ 2016 R.....	47
XI. ZAŁĄCZNIKI	51
<i>Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 r. oraz raport z przeglądu niezależnego biegłego rewidenta.....</i>	<i>51</i>

I. Wybrane dane rynkowe¹

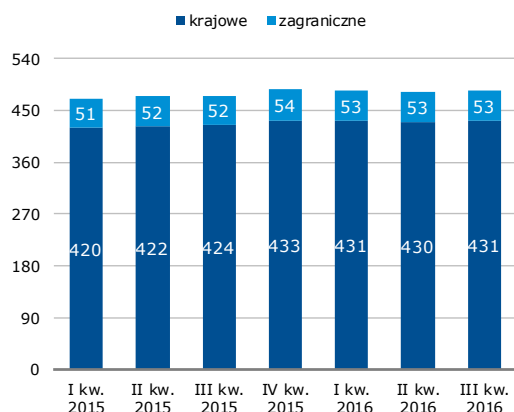
Kapitalizacja spółek krajowych
- Główny Rynek (mld zł)

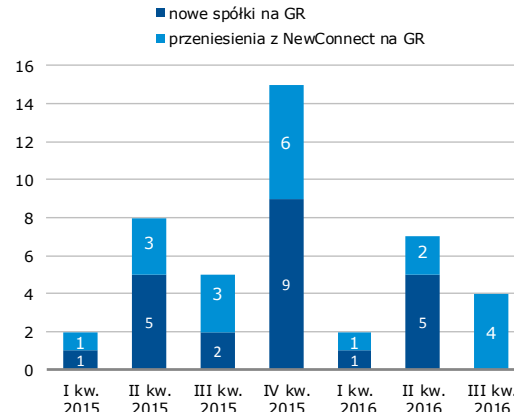
Wartość obrotów akcjami w transakcjach
sesyjnych - Główny Rynek (mld zł)

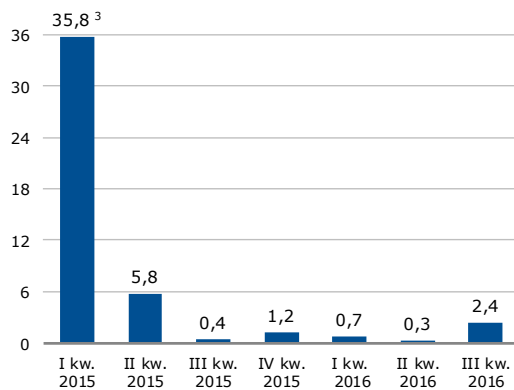
Liczba spółek - Główny Rynek

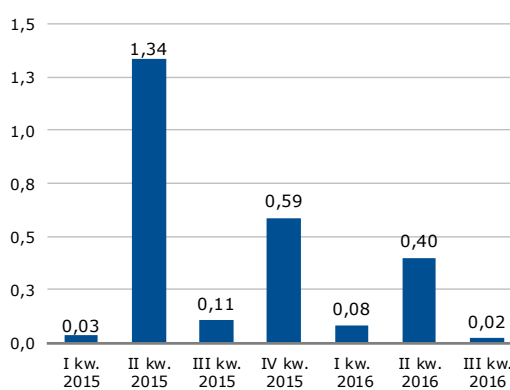
Liczba debiutów - Główny Rynek

Wartość ofert SPO -
Główny Rynek i NewConnect² (mld zł)

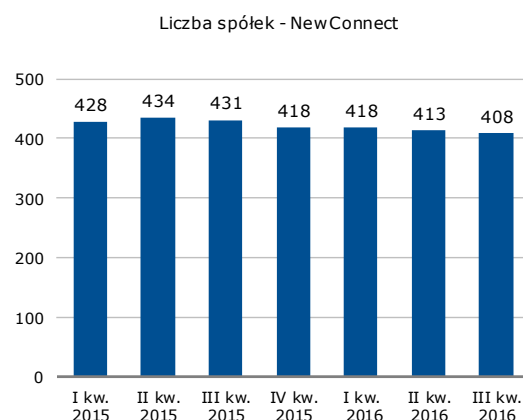
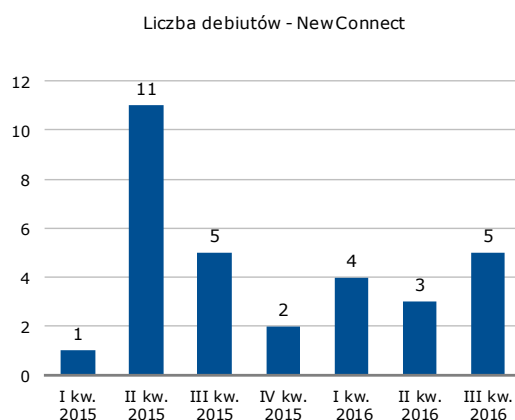
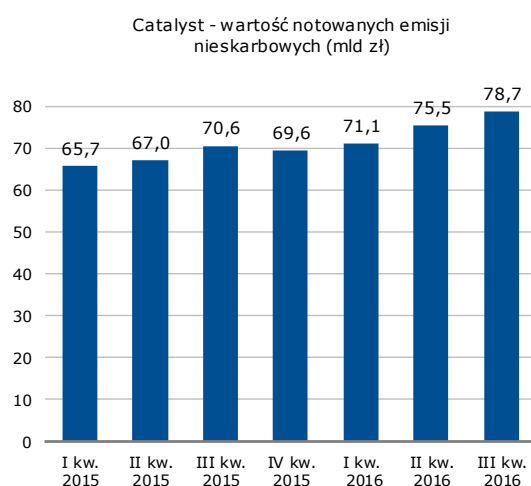
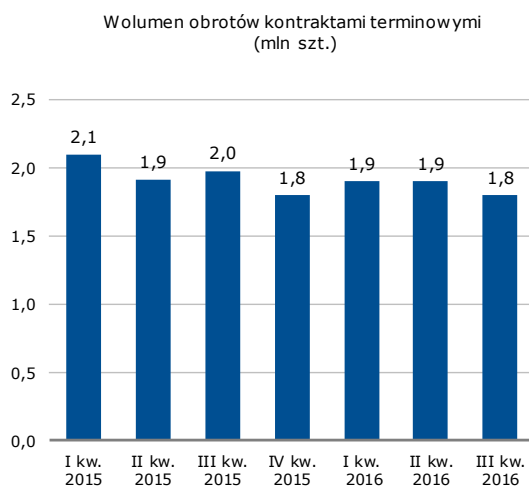
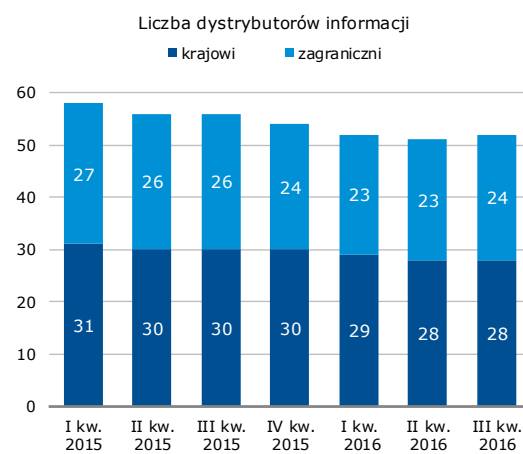
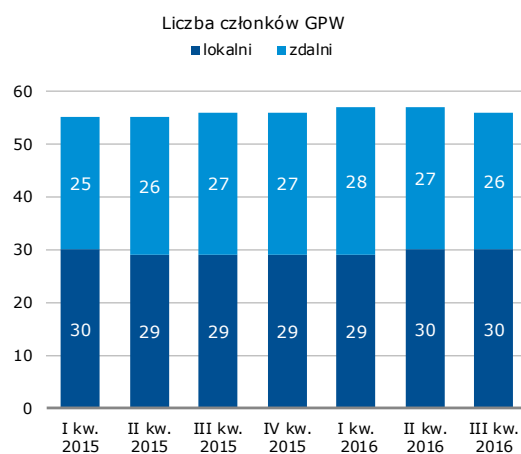
Wartość ofert IPO -
Główny Rynek i NewConnect (mld zł)

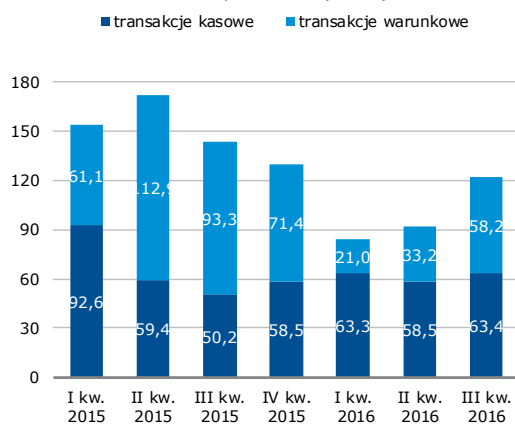
¹ wszystkie statystyki w niniejszym Raporcie dot. wartości i wolumenu obrotów są liczone jednostronnie, o ile nie podano inaczej.

² z uwzględnieniem ofert spółek znajdujących się w dual listingu

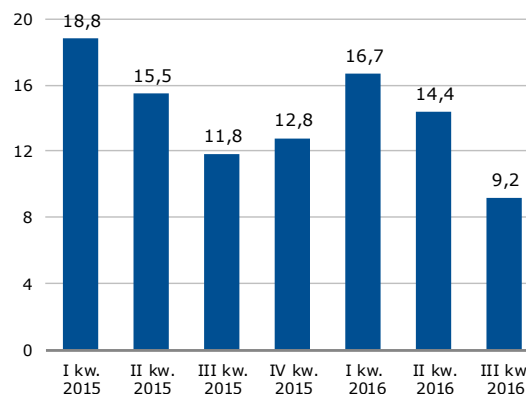
³ w I kw. 2015 roku miały miejsce dwie wtórne oferty Banco Santander S.A. o łącznej wartości 33 mld zł

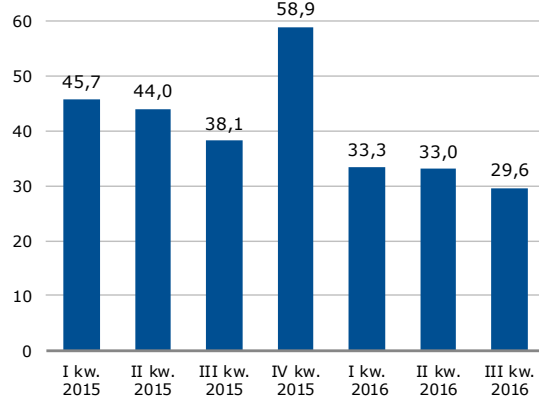
Wartość obrotów skarbowymi instrumentami
dłużnymi - TBSP (mld zł)

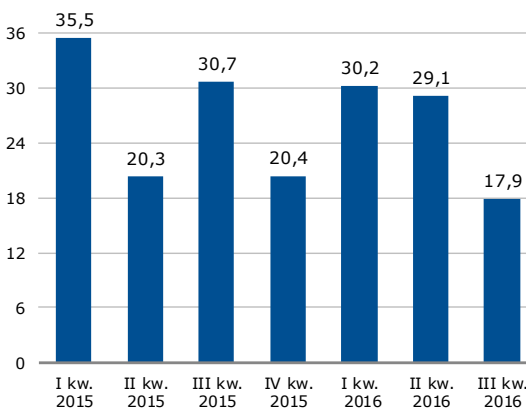
Wolumen obrotu prawami majątkowymi (TWh)

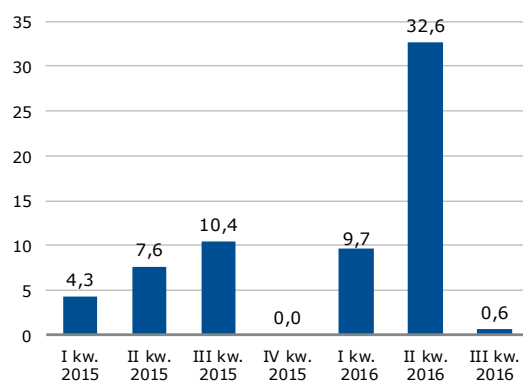
Wolumen obrotu energią elektryczną
(spot + forward; TWh)

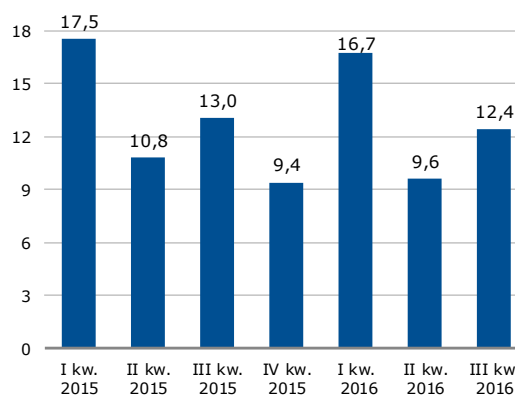
Wolumen obrotu gazem
(spot + forward; TWh)

Wolumen umorzonych praw majątkowych
(TWh)

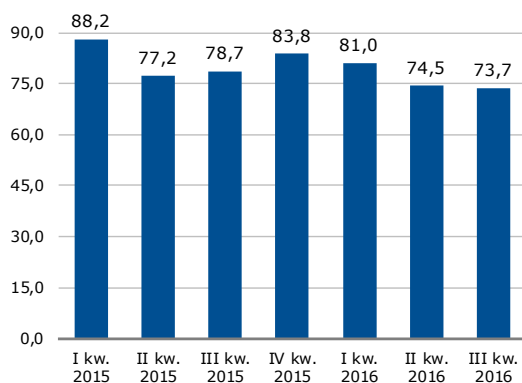

Wolumen wystawionych praw majątkowych
(TWh)

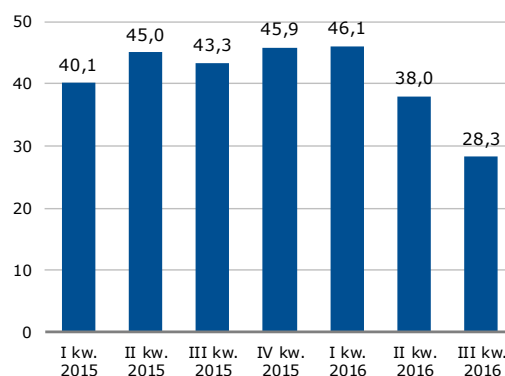

II. Wybrane dane finansowe

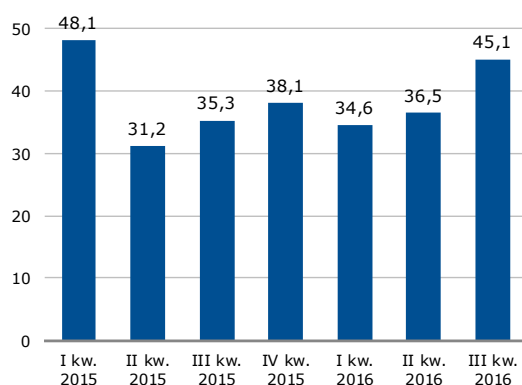
Przychody ze sprzedaży (mln zł)

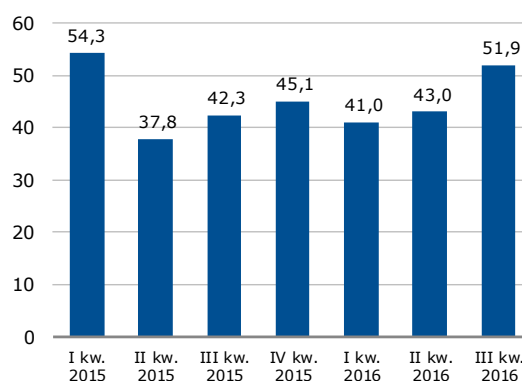
Koszty operacyjne (mln zł)

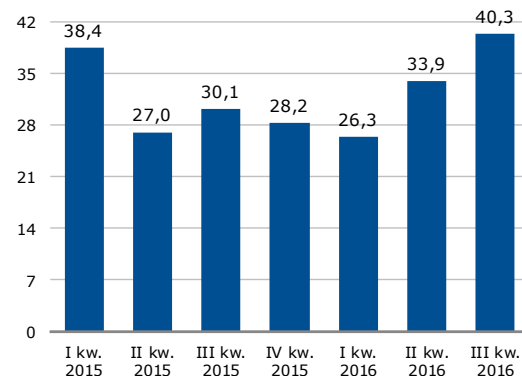
Zysk operacyjny (mln zł)

EBITDA (mln zł)

Zysk netto (mln zł)

Rentowność netto i EBITDA

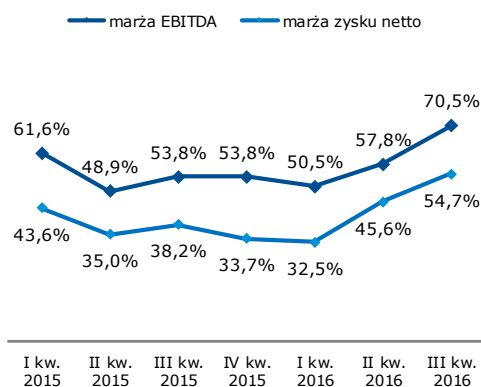

Tabela 1: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z całkowitych dochodów, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września			
	2016	2015	2016	2015
	w tys. zł		w tys. euro ^[1]	
Przychody ze sprzedaży	229 150	244 071	52 584	58 708
Rynek finansowy	134 222	150 965	30 800	36 312
Przychody z obsługi obrotu	85 832	103 735	19 696	24 952
Przychody z obsługi emitentów	17 790	18 456	4 082	4 439
Przychody ze sprzedaży informacji	30 600	28 774	7 022	6 921
Rynek towarowy	93 687	90 950	21 499	21 877
Przychody z obsługi obrotu	44 363	44 909	10 180	10 802
Prowadzenie RŚP	21 243	18 648	4 875	4 486
Rozliczenia transakcji	28 081	27 392	6 444	6 589
Przychody pozostałe	1 241	2 157	285	519
Koszty działalności operacyjnej	112 419	128 482	25 797	30 904
Pozostałe przychody	445	1 093	102	263
Pozostałe koszty	970	2 109	223	507
Zysk z działalności operacyjnej	116 206	114 573	26 666	27 559
Przychody finansowe	10 639	8 078	2 441	1 943
Koszty finansowe	6 162	6 618	1 414	1 592
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	2 282	187	524	45
Zysk przed opodatkowaniem	122 965	116 220	28 217	27 955
Podatek dochodowy	22 335	20 732	5 125	4 987
Zysk netto za okres	100 630	95 488	23 092	22 968
Podstawowy / rozwodniony zysk na akcję ^[2] (w PLN, EUR)	2,40	2,28	0,55	0,55
EBITDA^[3]	135 914	134 398	31 189	32 327

^[1] Wykorzystano średnią kursu EUR/PLN za pierwsze 9 miesięcy publikowaną przez Narodowy Bank Polski (odpowiednio: 1 EUR = 4,3578 PLN za pierwsze 9 miesięcy 2016 r. oraz 1 EUR = 4,1574 PLN za pierwsze 9 miesięcy 2015 r.).

^[2] Obliczony w oparciu o całkowity zysk netto.

^[3] EBITDA = zysk z działalności operacyjnej + amortyzacja.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Tabela 2: Wybrane dane dotyczące sprawozdania z sytuacji finansowej, skonsolidowane, zgodne z MSSF, niebadane

	Stan na dzień			
	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2016	31 grudnia 2015
	w tys. zł		w tys. euro ^[1]	
Aktywa trwałe	584 694	580 645	135 597	136 254
Rzeczowe aktywa trwałe	119 554	125 229	27 726	29 386
Wartości niematerialne	262 401	261 728	60 854	61 417
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	196 025	188 570	45 460	44 250
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 749		406	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	288	282	67	66
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	4 677	4 836	1 085	1 135
Aktywa obrotowe	462 093	442 170	107 164	103 759
Należności handlowe oraz pozostałe należności	38 093	81 273	8 834	19 072
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	423 933	360 393	98 315	84 570
Pozostałe aktywa obrotowe	67	504	16	118
AKTYWA RAZEM	1 046 787	1 022 815	242 761	240 013
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej	722 353	720 721	167 522	169 124
Udziały niekontrolujące	512	546	119	128
Zobowiązania długoterminowe	137 314	258 799	31 845	60 729
Zobowiązania krótkoterminowe	186 608	42 749	43 276	10 032
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	1 046 787	1 022 815	242 761	240 013

^[1] Wykorzystano średnie kursy EUR/PLN Narodowego Banku Polskiego w dniach 30.09.2016 r. (1 EUR = 4,3120 PLN) oraz 31.12.2015 r. (1 EUR = 4,2615 PLN).

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

III. Informacje o Grupie Kapitałowej GPW

1. Informacje o Grupie Kapitałowej

1.1. Podstawowe informacje o Grupie Kapitałowej

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa Kapitałowa”, „Grupa”, „GK GPW”) jest spółka Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”, „Giełda”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4.

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. jest wiodącą giełdą instrumentów finansowych wśród krajów Europy rozwijającej się (Emerging Markets Europe; EME)⁴ oraz w regionie Europy Środkowej i Wschodniej (Central and Eastern Europe; CEE)⁵. Na prowadzonych przez GPW rynkach notowane są akcje i obligacje ponad tysiąca krajowych i zagranicznych emitentów. Oferta Giełdy obejmuje także obrót instrumentami pochodnymi, produktami strukturyzowanymi i sprzedaż danych rynkowych. 25 lat doświadczeń, wysokie bezpieczeństwo obrotu, niezawodność operacyjna oraz szeroka gama produktów czynią z GPW jedną z najlepiej rozpoznawalnych polskich instytucji finansowych na świecie.

Grupa Kapitałowa GPW prowadzi działalność w następujących obszarach:

- organizowanie obrotu instrumentami finansowymi oraz prowadzenie działalności związanej z tym obrotem,
- organizowanie alternatywnego systemu obrotu,
- prowadzenie hurtowego rynku obligacji skarbowych *Treasury BondSpot Poland*,
- prowadzenie giełdy towarowej,
- prowadzenie platformy obrotu towarami OTC,
- prowadzenie rejestru świadectw pochodzenia,
- świadczenie usług operatora handlowego oraz podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie,
- prowadzenie izby rozliczeniowo – rozrachunkowej, pełniącej funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe,
- prowadzenie działalności w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego oraz wynajmu powierzchni.

Podstawowe informacje o jednostce dominującej:

Nazwa i forma prawna:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna
Skrócona nazwa:	Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
Siedziba i adres:	ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa, Polska
Numer telefonu:	+48 (22) 628 32 32
Numer telefaksu:	+48 (22) 628 17 54, +48 (22) 537 77 90
Strona internetowa:	www.gpw.pl
Adres poczty elektronicznej:	gpw@gpw.pl
KRS:	0000082312
REGON:	012021984
NIP:	526-02-50-972

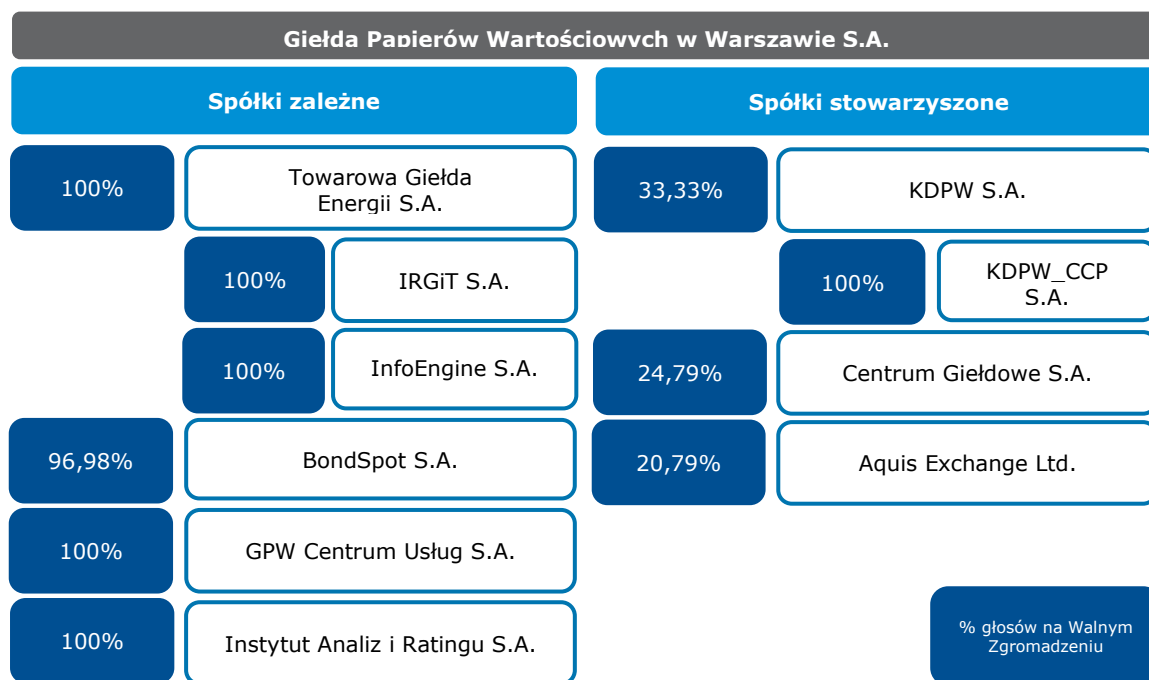
⁴ EME – Emerging Markets Europe: Czechy, Grecja, Węgry, Polska, Rosja, Turcja

⁵ CEE – Central and Eastern Europe: Czechy, Węgry, Polska, Austria, Bułgaria, Rumunia, Słowacja, Słowenia

1.2. Opis organizacji Grupy Kapitałowej oraz skutki zmian w jej strukturze

Na dzień 30 września 2016 r. Grupa Kapitałowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie składała się z jednostki dominującej i 4 spółek zależnych, które są objęte konsolidacją. GPW ma udziały w 3 spółkach stowarzyszonych.

Schemat 1 Grupa Kapitałowa GPW i jednostki stowarzyszone

Źródło: Spółka

Spółki zależne podlegają pełnej konsolidacji od dnia przejęcia nad nimi kontroli, natomiast spółki stowarzyszone podlegają konsolidacji metodą praw własności.

GPW posiada 19,98% udziałów w spółce InfoStrefa S.A. (wcześniej Instytut Rynku Kapitałowego WSE Research S.A.), 10% udziałów w giełdzie ukraińskiej INNEX PJSC, 1,3% udziałów w giełdzie rumuńskiej S.C. SIBEX – Sibiu Stock Exchange S.A, a także ma stałego przedstawiciela w Londynie.

Grupa nie posiada oddziałów ani zakładów.

1.3. Struktura własnościowa

Na dzień publikacji niniejszego Raportu kapitał zakładowy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. dzieli się na 41 972 000 akcji, w tym: 14 779 470 akcji imiennych serii A, uprzywilejowanych co do głosu (na każdą akcję przypadają dwa głosy) oraz 27 192 530 akcji zwykłych na okaziciela serii B.

Na dzień publikacji niniejszego Raportu, zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, Skarb Państwa posiada 14 688 470 akcji imiennych serii A (uprzywilejowanych co do głosu) stanowiących 35,00% wszystkich akcji, a tym samym 29 376 940 głosów na Walnym Zgromadzeniu, stanowiących 51,76% wszystkich głosów na Walnym Zgromadzeniu. Łączna liczba głosów przynależnych akcjom serii A i B wynosi 56 751 470.

Zgodnie z najlepszą wiedzą Spółki, na dzień publikacji niniejszego Raportu, oprócz Skarbu Państwa, żaden z akcjonariuszy nie posiada bezpośrednio lub pośrednio co najmniej 5% ogólnej

liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej. Od publikacji poprzedniego raportu okresowego nie nastąpiły zmiany w strukturze własności znacznych, tj. powyżej 5%, pakietów akcji.

Poniższa tabela prezentuje akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW będące w posiadaniu osób nadzorujących i zarządzających Spółką i Grupą.

Tabela 3: Akcje GPW i uprawnienia do akcji GPW, a także obligacje będące w posiadaniu osób zarządzających Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę na dzień publikacji niniejszego Raportu

Na dzień 30 września 2016 roku liczba posiadanych akcji przez osoby zarządzające Spółką i Grupą oraz nadzorujących Spółkę i Grupę wynosiła 25 szt. akcji i była w posiadaniu wyłącznie jednego Członka Zarządu GPW Pana Dariusza Kułakowskiego.

	Liczba posiadanych akcji	Liczba posiadanych uprawnień do akcji	Liczba posiadanych obligacji
Zarząd Giełdy			
Małgorzata Zaleska	-	-	-
Paweł Dziekoński	-	-	-
Michał Cieciorński	-	-	-
Dariusz Kułakowski	25	-	-
Rada Giełdy			
Adam Miłośz	-	-	-
Ewa Sibrecht-Ośka	-	-	-
Jarosław Grzywiński	-	-	-
Jacek Lewandowski	-	-	-
Marek Słomski	-	-	-
Marek Dietl	-	-	-
Jarosław Dominiak	-	-	-

Źródło: Spółka

2. Opis podstawowych zagrożeń i ryzyk związanych z pozostałymi miesiącami 2016 r.

Działalność Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. i spółek z Grupy Kapitałowej GPW narażona jest na czynniki ryzyka zewnętrzne związane w szczególności z otoczeniem rynkowym i regulacyjno-prawnym oraz czynniki ryzyka wewnętrzne związane z prowadzeniem działalności operacyjnej.

Przedstawione poniżej czynniki ryzyka mogą mieć wpływ na działalność Grupy GPW w pozostałych miesiącach 2016 r., jednakże ich kolejność nie odzwierciedla ich względnego znaczenia dla Grupy.

Czynniki ryzyka związane z sektorem, w którym Grupa prowadzi działalność

Grupa narażona jest na ryzyko konkurencji ze strony giełd oraz alternatywnych platform obrotu, których pojawienie się na polskim rynku może negatywnie wpłynąć na działalność Giełdy i jej spółek zależnych, ich sytuację finansową i wyniki z działalności

Światowy sektor giełd charakteryzuje się wysoką konkurencyjnością. W Unii Europejskiej procesy konkurencyjne w obszarach obrotu i posttransakcyjnym są wzmagane przez zmiany w prawie, których celem jest harmonizacja regulacji państw członkowskich UE i integracja funkcjonujących w nich rynków finansowych. Konkurencję dla Grupy GPW stanowić mogą tzw. wielostronne platformy obrotu (ang. multilateral trading facility, MTF) oraz inne formy obrotu giełdowego i pozagiełdowego. Ich aktywność na polskim rynku może doprowadzić do utraty części obrotu skupianego na platformach prowadzonych przez Grupę, a także może przyczynić się do wzmocnienia presji na poziom pobieranych opłat transakcyjnych.

Czynniki ryzyka związane z sytuacją geopolityczną i koniunkturą gospodarczą na świecie

Niekorzystne zdarzenia mające wpływ na światową koniunkturę gospodarczą mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Działalność Grupy uzależniona jest od koniunktury na światowych rynkach finansowych. Tendencje ekonomiczne w światowej gospodarce, a zwłaszcza w państwach europejskich i USA, a także sytuacja geopolityczna w krajach ościennych wpływają na percepcję ryzyka wśród inwestorów oraz na ich aktywność na rynkach instrumentów finansowych i rynkach towarowych. Jednocześnie analizowanie całych regionów geograficznych przez globalnych inwestorów, w kontekście lokowania w nich inwestycji, może przyczynić się do niekorzystnego postrzegania Polski i GPW, pomimo relatywnie lepszej sytuacji makroekonomicznej niż w krajach z porównywanego obszaru. Spadek aktywności inwestorów zagranicznych na rynkach prowadzonych przez Grupę GPW może ponadto przyczynić się do obniżenia ich atrakcyjności dla pozostałych uczestników.

Czynniki ryzyka związane z przepisami prawa oraz regulacjami

Działalność Grupy GPW jest ściśle regulowana, w związku z czym zmiany regulacyjne mogą negatywnie wpłynąć na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Spółki z Grupy GPW prowadzą działalność głównie w Polsce, ale poza prawem krajowym podlegają także regulacjom obowiązującym w Unii Europejskiej. System prawny i otoczenie regulacyjne mogą ulegać częstym i czasem znaczącym nieoczekiwanym zmianom, a obowiązujące w Polsce przepisy prawa i regulacje mogą być przedmiotem sprzecznych ze sobą urzędowych interpretacji. Rynek kapitałowy oraz rynek obrotu towarami giełdowymi jest w szerokim zakresie poddany regulacjom państwowym i może podlegać coraz większemu nadzorowi. Zmiany regulacyjne mogą

negatywnie wpływać na GPW i jej spółki zależne oraz na obecnych i przyszłych odbiorców świadczonych przez Grupę GPW usług.

Przepisy Dyrektywy MiFID II, jak również aktów wykonawczych będą wywierały wpływ na kształt i funkcjonowanie europejskiego rynku giełdowego, w tym również na działalność Spółki

Początek obowiązywania MiFID II, poprzedzony odpowiednią transpozycją do przepisów krajowych i implementacją niezbędnych aktów wykonawczych, planowany jest obecnie na styczeń 2018 r. Dyrektywa MiFID II zmienia szczegółowe wymogi dotyczące świadczenia usług inwestycyjnych, wymogi organizacyjne dla firm inwestycyjnych i systemów obrotu, dostawców usług w zakresie danych rynkowych oraz uprawnień dostępnych organom nadzoru.

Nie można zapewnić, że wysokość poniesionych przez Spółkę kosztów związanych z implementacją MiFID II nie będzie miała istotnego negatywnego wpływu na działalność Grupy, jej sytuację finansową i wyniki działalności.

Zmiany w regulacjach prowadzące w szczególności do ograniczania działalności OFE lub ich zastąpienia innymi podmiotami zbiorowego inwestowania oraz ograniczenia lub wyeliminowania przepływów środków do i z OFE mogą przyczyniać się do zmniejszenia lub wręcz zakończenia aktywności tej grupy inwestorów na GPW.

OFE stanowią ważną grupę uczestników rynków prowadzonych przez Grupę. Na koniec 2015 r. OFE odpowiadały za około 5% obrotu akcjami na Głównym Rynku GPW oraz posiadały akcje stanowiące 21% kapitalizacji krajowych spółek i 43,1% akcji będących w obrocie na Głównym Rynku (wśród akcjonariuszy posiadających mniej niż 5% akcji danej spółki publicznej lub będących inwestorami finansowymi). Ponadto mogą one zwiększać ryzyko powstania dużej nadpodaży akcji notowanych na GPW oraz zmniejszać zainteresowanie tymi akcjami ze strony innych inwestorów.

W konsekwencji może to doprowadzić do spadku obrotów instrumentami finansowymi, w tym akcjami na GPW, spadku liczby i wartości akcji oraz obligacji dopuszczonych i wprowadzanych do obrotu na GPW, a w ślad za tym do spadku przychodów Grupy i pogorszenia jej wyników finansowych.

Zmiany prawa energetycznego w Polsce w zakresie obowiązku publicznej sprzedaży energii elektrycznej i gazu ziemnego mogą niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej obowiązek sprzedaży m. in. poprzez giełdy towarowe nie mniej niż 15% energii elektrycznej wytworzonej w danym roku. Podobny obowiązek, zakładający sprzedaż nie mniej niż 55% gazu ziemnego wysokometanowego wprowadzonego w danym roku do sieci przesyłowej, został nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się obrotem paliwami gazowymi. Zmiany lub zniesienie ww. obowiązków mogą skutkować obniżeniem aktywności niektórych uczestników Towarowej Giełdy Energii, spadkiem płynności obrotu energią elektryczną oraz gazem ziemnym i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Ponadto Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej⁶, obowiązek sprzedaży pozostałej części wytworzonej energii elektrycznej (nie objętej wcześniej wspomnianym 15-proc. obowiązkiem) w sposób zapewniający publiczny, równy dostęp do tej energii, w drodze otwartego przetargu, na rynku organizowanym przez podmiot prowadzący na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej rynek regulowany lub na giełdach towarowych. Z upływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym obowiązkiem, co może skutkować obniżaniem się ich aktywności na Towarowej

⁶ na podstawie ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o zasadach pokrywania kosztów powstałych u wytwórców w związku z przedterminowym rozwiązaniem umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej.

Giełdzie Energii oraz spadkiem płynności obrotu energią elektryczną i obniżeniem atrakcyjności rynku towarowego dla pozostałych jego uczestników.

Ustawa o odnawialnych źródłach energii, która weszła w życie w maju 2015 r. może niekorzystnie wpływać na działalność Towarowej Giełdy Energii, jej sytuację finansową i wyniki z działalności

Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadza, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Dotychczasowy system, oparty na tzw. zielonych świadectwach pochodzenia, będzie funkcjonował nie później niż do 31 grudnia 2035 r. Faktyczne, całkowite wygaszenie systemu może nastąpić wcześniej i będzie wynikało z faktu, że świadectwa pochodzenia przysługują przez 15 lat od momentu pierwszego wytworzenia energii w danej instalacji (potwierdzonego wydanym świadectwem pochodzenia). Dla instalacji OZE, które jako pierwsze rozpoczęły produkcję energii objętej zielonymi świadectwami pochodzenia (w 2005 r.), przewidziany ustawą termin 15 lat minie w 2020 r. i od tego momentu następować będzie stopniowe, wieloletnie wygaszanie dotychczasowego systemu wsparcia. Ponadto ustawa daje możliwość podmiotom objętym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji przed upływem ww. 15 lat. W związku z tym nie wykluczone jest wcześniejsze (tj. przed 2020) przechodzenie części tych podmiotów do systemu aukcji, co wpływałoby niekorzystnie na wyniki GK TGE.

Ustawa ponadto zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego.

Wyżej opisane zmiany oraz inne postanowienia Ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii i aktów wykonawczych do niej mogą negatywnie wpłynąć na aktywność uczestników Rynku Praw Majątkowych oraz Rejestru Świadectw Pochodzenia prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii i w konsekwencji na wyniki GK TGE.

Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy

Spółka ma ograniczony wpływ na wysokość opłat regulacyjnych stanowiących znaczący udział w kosztach Grupy

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerza krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmienia wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW w 2016 r. znacząco spadła, w porównaniu do 2015 roku kiedy to koszty te wyniosły 22,0 mln zł. Jednakże w istniejące ryzyko stopniowego wzrostu tych kosztów w kolejnych latach.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz biorąc pod uwagę zapisy interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. Dotychczas GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Zgodnie z zapisami interpretacji KIMSF 21 jednostka powinna rozpoznać w całości zobowiązanie z tytułu opłat na rzecz KNF w dacie zdarzenia obligującego. Zdarzeniem obligującym jest fakt prowadzenia działalności podlegającej opłatom na rzecz KNF na dzień 1 stycznia każdego roku. W związku z tym szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciążać będzie wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału.

Jednakże na moment rozpoznania zobowiązania i ujęcia go w kosztach nie jest jeszcze znana jego dokładna wysokość, gdyż wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego. Dopiero na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia

opłaty wyliczają ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

Dlatego też ostateczna wysokość opłat na rzecz Komisji Nadzoru Finansowego może różnić się od oszacowanej kwoty przez Spółki z Grupy Kapitałowej GPW na dzień ujęcia ich w kosztach.

Na dzień 30 września 2016 roku wysokość stawek i wskaźników niezbędnych do wyliczenia opłaty za 2016 rok została już ogłoszona. W związku z czym na dzień 30 września 2016 roku wysokość opłat na rzecz KNF za 2016 rok została wyliczona i zapłacona. Wysokość poniesionych opłat została wskazana w rozdziale *Koszty działalności operacyjnej – Opłaty i podatki*.

Zmiana modelu finansowania nadzoru nad polskim rynkiem kapitałowym wpłynęła na obniżenie opłat giełdowych od początku 2016 r., w celu zrehabilitowania innym uczestnikom rynku kosztów, które od 2016 r. ponoszą na nadzór. Ze strony rynku może istnieć dalsza presja na większe obniżenie opłat giełdowych, co może spowodować zmniejszenie przychodów Grupy i mieć istotny negatywny wpływ na sytuację finansową Grupy i wyniki działalności.

Ryzyko związane z rozważanym przejęciem funkcji organizatora fixingu

W najbliższej przyszłości Grupa zamierza rozszerzyć zakres świadczonych usług poprzez przejęcie od ACI Polska Stowarzyszenia Rynków Finansowych funkcji organizatora fixingu stawek referencyjnych WIBID oraz WIBOR, a także zadań agenta kalkulacyjnego, wykonywanych obecnie przez Thomson Reuters. Następnie będzie ubiegać się o zezwolenie na pełnienie funkcji administratora w rozumieniu Rozporządzenia 2016/1011. W ocenie Spółki realizacja powyższego nie będzie wiązała się ze znacznymi kosztami, a wszelkie koszty związane z przejęciem funkcji organizatora i dostosowaniem do wymogów Rozporządzenia 2016/1011 zostaną sfinansowane ze środków własnych Grupy.

Potencjalne spory lub zastrzeżenia związane z realizacją zadań organizatora fixingu przez spółkę z Grupy mogą negatywnie wpłynąć na jej postrzeganie przez uczestników rynku i reputację, a także skutkować odpowiedzialnością cywilną po stronie Grupy. Po uzyskaniu statusu administratora w związku ze stosowaniem od początku 2018 r. przepisów Rozporządzenia 2016/1011, naruszenie obowiązków administratora może powodować odpowiedzialność o charakterze cywilnym, administracyjnym lub karnym.

IV. SYTUACJA FINANSOWA I MAJĄTKOWA

1. Podsumowanie wyników

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. EBITDA⁷ **Grupy GPW** wyniósł 135,9 mln zł, co oznacza wzrost o 1,5 mln zł w stosunku do 134,4 mln zł osiągniętych w 9 miesiącach 2015 r.

Grupa GPW osiągnęła zysk z działalności operacyjnej równy 116,2 mln zł, w porównaniu do 114,6 mln zł w pierwszych dziewięciu miesiącach 2015 r. Wzrost wyniku operacyjnego w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. o 1,6 mln zł był wypadkową niższych przychodów z segmentu rynku finansowego (spadek o 16,7 mln zł), przy jednocześnie wyższych przychodach z segmentu rynku towarowego (wzrost o 2,7 mln zł), oraz niższych kosztach operacyjnych (spadek o 16,1 mln zł).

Wynik netto **Grupy** w analogicznych okresach dziewięciu miesięcy wyniósł odpowiednio: 100,7 mln zł, oraz 95,5 mln zł.

W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. EBITDA **GPW S.A.** wyniósł 68,8 mln zł, co oznacza spadek o 0,24 mln zł w stosunku do 69,1 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2015 r.

W ciągu 9 miesięcy 2016 r. **GPW S.A.** osiągnęła jednostkowy zysk z działalności operacyjnej równy 53,7 mln zł w porównaniu do 52,9 mln zł uzyskane w pierwszych 9 miesiącach 2015 r.

Wyższy poziom zysku operacyjnego **GPW S.A.** w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. to głównie efekt niższych kosztów działalności operacyjnej o 18,9% tj. o 17,1 mln zł. Spadek kosztów operacyjnych był efektem przede wszystkim niższych kosztów z tytułu *Podatków i opłat* (o 11,3 mln zł), kosztów *Usług obcych* (o 3,2 mln zł) oraz kosztów *Amortyzacji* (o 1,1 mln zł).

Wynik netto **GPW S.A.** w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniósł 102,9 mln zł w porównaniu do 83,6 mln zł uzyskanych w pierwszych 9 miesiącach 2015 r. Na wyższy poziom zysku netto w pierwszych 3 kwartałach 2016 r. w porównaniu do porównywalnego okresu roku poprzedniego wpływ miały niższe koszty działalności operacyjnej i wyższe saldo (o 18,6 mln zł) na przychodach i kosztach finansowych, co wynikało z wyższych przychodów z dywidend.

Z kolei wyższy jednostkowy wynik netto GPW S.A. w stosunku do skonsolidowanego wyniku Grupy GPW za pierwsze 9 miesięcy 2016 roku wynika z uwzględnienia korekt konsolidacyjnych (w tym głównie dywidend). Suma korekt konsolidacyjnych za okres 9 miesięcy br. jest wyższa niż suma zysków netto spółek zależnych za ten okres.

W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. **Grupa TGE** osiągnęła zysk z działalności operacyjnej równy 62,9 mln zł, w porównaniu do 61,9 mln zł w analogicznym okresie 2015 r. Wynik netto Grupy TGE w analogicznych okresach wyniósł odpowiednio: 52,0 mln zł, oraz 51,0 mln zł.

BondSpot S.A. w okresie 9 miesięcy 2016 r. uzyskał wynik operacyjny równy 0,8 mln zł, natomiast w porównywalnym okresie 2015 r. 1,6 mln zł. Wyniki netto w analizowanych okresach kształtowały się odpowiednio na następujących poziomach: 0,84 mln zł, oraz 1,4 mln zł.

Szczegółowe informacje nt. zmian wartości przychodów i kosztów przedstawione zostały w dalszej części Raportu.

⁷ zysk operacyjny przed uwzględnieniem amortyzacji

Tabela 4: Sprawozdanie z całkowitych dochodów Grupy GPW w 2015 i 2016 r. w ujęciu kwartalnym i za okres pierwszych dziewięciu miesięcy roku,

tys. zł	2016				2015			2016	2015
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.	I - III kw.	I - III kw.
Przychody ze sprzedaży	73 658	74 461	81 031	83 819	78 733	77 171	88 167	229 150	244 071
Rynek finansowy	46 763	42 971	44 488	48 990	51 508	49 215	50 242	134 222	150 965
Przychody z obsługi obrotu	30 941	26 561	28 330	33 213	36 221	33 142	34 372	85 832	103 735
Przychody z obsługi emitentów	5 790	6 129	5 871	6 040	5 683	6 536	6 237	17 790	18 456
Przychody ze sprzedaży informacji	10 032	10 281	10 287	9 737	9 604	9 536	9 633	30 600	28 774
Rynek towarowy	26 642	30 923	36 122	34 243	26 694	26 890	37 365	93 687	90 950
Przychody z obsługi obrotu	13 607	14 119	16 637	17 643	12 757	13 623	18 529	44 363	44 909
Prowadzenie RŚP	5 492	7 797	7 954	5 518	5 535	5 492	7 621	21 243	18 648
Rozliczenia transakcji	7 543	9 007	11 531	11 083	8 402	7 775	11 215	28 081	27 392
Pozostałe przychody	253	567	421	586,0	531	1 066	560	1 241	2 157
Koszty działalności operacyjnej	28 271	38 026	46 122	45 910	43 344	45 047	40 091	112 419	128 482
Amortyzacja	6 797	6 541	6 370	7 013	7 010	6 619	6 195	19 708	19 824
Koszty osobowe	9 060	15 128	13 837	15 552	14 754	14 920	11 437	38 025	41 110
Inne koszty osobowe	2 574	2 764	3 192	2 676	2 517	2 958	3 275	8 530	8 750
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	2 425	2 250	2 220	2 258	2 296	2 535	2 696	6 895	7 527
Opłaty i podatki	(2 123)	501	11 642	5 011	6 256	6 190	6 170	10 020	18 616
w tym opłaty do KNF	(2 140)	3	11 213	4 605	5 914	5 812	5 717	9 076	17 443
Usługi obce	8 395	9 456	7 558	11 394	9 313	10 063	8 851	25 409	28 227
Inne koszty operacyjne	1 143	1 386	1 303	2 006	1 199	1 761	1 467	3 832	4 427
Pozostałe przychody	101	100	244	203	234	172	687	445	1 093
Pozostałe koszty	360	46	564	42	311	1 146	652	970	2 109
Zysk z działalności operacyjnej	45 128	36 489	34 589	38 071	35 312	31 150	48 111	116 206	114 573
Przychody finansowe	3 430	5 246	1 963	1 863	1 997	4 406	1 675	10 639	8 078
Koszty finansowe	2 065	2 022	2 075	2 783	1 940	2 153	2 526	6 162	6 618
Udział w zyskach jednostek stowarzyszonych	2 296	1 354	(1 368)	(1 717)	311	(336)	212	2 282	187
Zysk przed opodatkowaniem	48 789	41 067	33 109	35 434	35 678	33 069	47 472	122 965	116 220
Podatek dochodowy	8 437	7 127	6 771	7 202	5 566	6 094	9 072	22 335	20 732
Zysk netto za okres	40 352	33 940	26 338	28 232	30 113	26 975	38 400	100 630	95 488

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Tabela 5: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy GPW na koniec poszczególnych kwartałów lat 2015 i 2016

tys. zł	2016				2015		
	III kw.	II kw.	I kw.	IV kw.	III kw.	II kw.	I kw.
Aktywa trwałe	584 694	579 574	577 028	580 645	569 155	572 263	571 429
Rzeczowe aktywa trwałe	119 554	121 539	122 252	125 229	109 831	112 059	116 559
Wartości niematerialne	262 401	258 057	259 870	261 728	263 693	265 565	262 820
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	196 025	191 412	187 221	188 570	190 346	190 057	188 352
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 749	3 041	2 947	-	-	-	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	288	290	285	282	287	204	202
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	4 677	5 235	4 453	4 836	4 998	4 378	3 496
Aktywa obrotowe	462 093	542 795	528 673	442 170	425 652	519 743	484 816
Zapasy	67	73	71	135	145	133	180
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	300	234	490	369	213	77	2 808
Należności handlowe oraz pozostałe należności	37 793	40 730	44 174	81 273	73 394	61 380	91 519
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	-	-	10 616	10 573	10 551
Aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	807	763
Pozostałe krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-	3	-	-	-	6
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	423 933	501 758	483 935	360 393	341 284	446 773	378 989
Aktywa razem	1 046 787	1 122 369	1 105 701	1 022 815	994 807	1 092 006	1 056 245
Kapitał własny	722 865	682 536	747 631	721 267	694 093	664 044	738 769
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	1 537	1 560	1 481	1 455	1 401	1 465	1 817
Zyski zatrzymane	656 951	616 614	681 732	655 401	627 886	597 769	671 918
Udziały niekontrolujące	512	497	553	546	941	945	1 169
Zobowiązania długoterminowe	137 314	137 461	134 420	258 799	256 218	255 246	253 516
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 733	123 669	123 606	243 800	244 424	244 309	244 193
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 254	4 686	4 400	4 046	2 453	2 327	2 010
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	48	58	72	84	99	113	129
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 055	6 824	6 342	10 869	9 242	8 497	7 184
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	2 224	-	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	186 608	302 372	223 650	42 749	44 496	172 716	63 960
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 002	121 047	122 881	682	1 814	-	1 935
Zobowiązania handlowe	2 841	6 288	6 182	8 597	7 879	19 634	9 974
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8 872	10 379	7 246	9 457	11 150	9 584	7 632
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	61	55	55	55	55	79	186
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	11 911	10 920	9 058	2 833	2 463	7 130	2 254
Rozliczenia międzyokresowe	11 630	31 021	38 966	7 263	10 194	18 054	25 368
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	179	649	649	621	1 236	1 282	1 264
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	28 112	122 013	38 613	13 241	9 705	116 683	15 121
Zobowiązania przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-	-	270	226
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 046 787	1 122 369	1 105 701	1 022 815	994 807	1 092 006	1 056 245

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

2. Omówienie wielkości ekonomiczno-finansowych

PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY

Grupa wyróżnia trzy segmenty przychodowe:

- rynek finansowy,
- rynek towarowy,
- pozostałe przychody.

Przychody z rynku finansowego dzielą się na przychody dotyczące:

- obsługi obrotu,
- obsługi emitentów,
- sprzedaży informacji.

Na przychody z tytułu obsługi obrotu składają się przychody z opłat ponoszonych przez uczestników rynku z tytułu:

- transakcji realizowanych na rynkach akcji i innych papierów wartościowych o charakterze udziałowym,
- transakcji instrumentami pochodnymi finansowymi,
- transakcji instrumentami dłużnymi,
- transakcji innymi instrumentami rynku kasowego,
- innych opłat od uczestników rynku.

Przychody z obsługi obrotu akcjami i innymi udziałowymi papierami wartościowymi stanowią główne źródło przychodów Grupy z tytułu obsługi obrotu, a także jej główne źródło przychodów ze sprzedaży.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami pochodnymi finansowymi są drugim w kolejności, za przychodami z obsługi obrotu akcjami, największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obrotu kontraktami terminowymi na indeks WIG20 stanowią dominującą część przychodów z obsługi transakcji instrumentami pochodnymi.

Na przychody z obsługi obrotu z tytułu innych opłat od uczestników rynku składają się w szczególności opłaty za usługi umożliwiające dostęp do systemu notowań.

Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi były w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. trzecim w kolejności największym źródłem przychodów z tytułu obsługi obrotu na rynku finansowym. Przychody z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi generuje rynek Catalyst oraz rynek Treasury BondSpot Poland prowadzony przez BondSpot S.A., spółkę zależną GPW.

Opłaty z tytułu obsługi obrotu innymi instrumentami rynku kasowego obejmują opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi, warrantami oraz tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF (ang. Exchange Traded Fund).

Przychody z obsługi emitentów składają się z dwóch elementów:

- opłat jednorazowych związanych z wprowadzeniem akcji i innych instrumentów do obrotu giełdowego,
- opłat okresowych za notowanie.

Przychody ze sprzedaży informacji są generowane głównie z opłat pobieranych od dystrybutorów informacji za sprzedaż danych rynkowych w czasie rzeczywistym oraz danych historyczno-statystycznych. Opłaty za dane czasu rzeczywistego obejmują stałą opłatę roczną oraz opłaty miesięczne obliczane na podstawie liczby abonentów dystrybutora i zakresu danych, wykorzystywanych przez poszczególnych abonentów.

Przychody Grupy w segmencie rynku towarowego stanowią przychody TGE i IRGiT oraz przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego, podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie oraz z tytułu prowadzenia towarowej platformy OTC.

Przychody z rynku towarowego dzielą się na przychody z:

- obsługi obrotu,
- prowadzenia Rejestru Świadczeń Pochodzenia,
- rozliczenia transakcji.

W ramach przychodów z obsługi obrotu na rynku towarowym wyróżnia się:

- przychody z obrotu energią elektryczną (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu gazem ziemnym (na rynku kasowym i terminowym),
- przychody z obrotu prawami majątkowymi,
- przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku.

Na inne opłaty od uczestników rynku składają się opłaty TGE i przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego, podmiotu odpowiedzialnego za bilansowanie oraz z tytułu prowadzenia platformy towarowej OTC.

Przychody podsegmentu „rozliczenia transakcji” stanowią przychody spółki IRGiT, która zajmuje się rozliczaniem i rozrachunkiem transakcji zawartych na TGE, zarządzaniem środkami systemu gwarantowania rozliczeń oraz ustalaniem wartości zobowiązań i należności dla członków IRGiT zgodnie z zawartymi transakcjami.

Kategoria pozostałe przychody Grupy obejmuje przychody GPW i Grupy TGE m.in. z tytułu wynajmu powierzchni oraz działalności promocyjnej. W związku ze sprzedażą spółki InfoSrebra S.A. (wcześniej Instytut Rynku Kapitałowego S.A.) poza Grupę GPW, pozostałe przychody od IV kwartału 2015 r. uległy obniżeniu.

W okresie 9 miesięcy 2016 r. przychody **Grupy** ze sprzedaży wyniosły 229,2 mln zł, co oznacza spadek o 6,1% (14,9 mln zł) w stosunku do 9 porównywalnych miesięcy 2015 r.

Spadek przychodów ze sprzedaży w stosunku do okresu trzech kwartałów 2015 r. wynikał głównie z niższych o 16,7 mln zł przychodów osiągniętych w segmencie **rynku finansowego**, głównie w obszarze obsługi obrotu akcjami i innymi instrumentami udziałowymi. Niższe przychody zostały osiągnięte również z obrotu instrumentami dłużnymi. Spadek przychodów został zanotowany również z obsługi emitentów o 0,7 mln zł tj. 3,6%. Przychody z **rynku towarowego** były wyższe w stosunku do przychodów osiągniętych w porównywalnym okresie roku ubiegłego o 2,7 mln zł tj. o 3,0 %.

Przychody ze sprzedaży **Grupy TGE** w okresie 9 miesięcy 2016 r. wyniosły 93,5 mln zł, a w okresie 9 miesięcy 2015 r. 90,4 mln zł. Przychody **BondSpot S.A.** w analogicznych okresach osiągnęły następujące wartości: 8,2 mln zł, oraz 8,8 mln zł.

W dalszej części Raportu omówiono kształtowanie się przychodów Grupy GPW w podziale na poszczególne segmenty.

Tabela 6: Skonsolidowane przychody Grupy GPW i ich struktura w pierwszych 9 miesiącach lat 2015 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	%	30 września 2015	%		
Rynek finansowy	134 222	59%	150 965	62%	(16 743)	-11,1%
Przychody z obsługi obrotu	85 832	37%	103 735	43%	(17 903)	-17,3%
Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym	63 945	28%	82 034	34%	(18 089)	-22,1%
Instrumenty pochodne	9 007	4%	8 599	4%	408	4,7%
Inne opłaty od uczestników rynku	5 073	2%	4 702	2%	371	7,9%
Instrumenty dłużne	7 512	3%	8 109	3%	(597)	-7,4%
Inne instrumenty rynku kasowego	295	0%	291	0%	4	1,3%
Przychody z obsługi emitentów	17 790	8%	18 456	8%	(666)	-3,6%
Opłaty za notowanie	14 994	7%	14 487	6%	507	3,5%
Opłaty za wprowadzenie oraz inne opłaty	2 796	1%	3 969	2%	(1 173)	-29,6%
Przychody ze sprzedaży informacji	30 600	13%	28 774	12%	1 826	6,3%
Informacje czasu rzeczywistego	28 627	12%	26 989	11%	1 638	6,1%
Indeksy i dane historyczno-statystyczne	1 973	1%	1 784	1%	189	10,6%
Rynek towarowy	93 687	41%	90 950	37%	2 737	3,0%
Przychody z obsługi obrotu	44 363	19%	44 909	18%	(546)	-1,2%
Obrót energią elektryczną	7 656	3%	9 827	4%	(2 171)	-22,1%
Rynek kasowy	2 154	1%	2 047	1%	107	5,2%
Rynek terminowy	5 502	2%	7 780	3%	(2 278)	-29,3%
Obrót gazem	6 183	3%	6 595	3%	(412)	-6,3%
Rynek kasowy	1 638	1%	953	0%	685	71,8%
Rynek terminowy	4 545	2%	5 642	2%	(1 097)	-19,4%
Obrót prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia	24 012	10%	23 212	10%	800	3,4%
Inne opłaty od uczestników rynku	6 512	3%	5 275	2%	1 237	23,5%
Prowadzenie RŚP	21 243	9%	18 648	8%	2 595	13,9%
Rozliczenia transakcji	28 081	12%	27 392	11%	689	2,5%
Pozostałe przychody *	1 241	1%	2 157	1%	(915)	-42,4%
Razem	229 150	100%	244 071	100%	(14 921)	-6,1%

*- pozostałe przychody dotyczą zarówno rynku finansowego jak i rynku towarowego.

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Grupa pozyskuje przychody ze sprzedaży zarówno od kontrahentów krajowych, jak i zagranicznych. Poniższa tabela przedstawia wartości przychodów w podziale wg ww. struktury.

Tabela 7: Zestawienie skonsolidowanych przychodów Grupy od odbiorców zagranicznych i krajowych w pierwszych 9 miesiącach lat 2015 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	%	30 września 2015	%		
Przychody od odbiorców zagranicznych	51 750	23%	53 735	22%	(1 985)	-3,7%
Przychody od odbiorców krajowych	177 400	77%	190 337	78%	(12 936)	-6,8%
Razem	229 150	100%	244 071	100%	(14 921)	-6,1%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

RYNEK FINANSOWY

OBSŁUGA OBROTU

Przychody Grupy z obsługi obrotu na rynku finansowym w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniosły 85,8 mln zł w porównaniu do 103,7 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2015 r.

Akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym

Przychody z obrotu **akcjami i innymi instrumentami o charakterze udziałowym** w okresie 9 miesięcy 2016 r. wyniosły 63,9 mln zł w porównaniu do 82,0 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r.

Spadek przychodów z tytułu obrotu akcjami wynika ze spadku wartości obrotów na Głównym Rynku oraz wprowadzonej obniżki opłat od transakcji od 1 stycznia 2016 r. Wartość obrotów spadła w stosunku do 9 miesięcy 2015 r. o 16,4% (w tym spadek obrotów sesyjnych o 13,0 % i transakcji pakietowych o 45,1%). Dodatkowo, wzrósł udział uczestników programu HVP/HVF, który charakteryzuje się niższymi stawkami opłat, w całkowitej wartości obrotów akcjami.

Obniżka opłat od transakcji jest związana ze zmianą systemu finansowania nadzoru nad rynkiem kapitałowym. Od 1 stycznia 2016 r. GPW obniżyła opłatę transakcyjną od obrotu akcjami, prawami do akcji i tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF w części naliczanej od wartości zlecenia do 100 tys. zł z 0,033% do 0,029%, co ma na celu przeniesienie oszczędności wynikających ze zmiany struktury opłat na KNF na rzecz podmiotów aktywnych na tym rynku.

Tabela 8: Dane dot. rynków akcji i innych instrumentów o charakterze udziałowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: akcje i inne instrumenty o charakterze udziałowym (w mln zł)	63,9	82,0	(18,0)	-22,1%
Główny Rynek:				
Wartość obrotów (w mld zł)	144,2	172,5	(28,3)	-16,4%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	10,6	12,5	(1,9)	-15,0%
NewConnect:				
Wartość obrotów (w mld zł)	1,0	1,4	(0,4)	-27,7%
Wolumen obrotów (w mld akcji)	2,7	2,7	0,1	2,1%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Instrumenty pochodne

Przychody Grupy z obsługi transakcji **instrumentami pochodnymi** na rynku finansowym wyniosły w okresie 9 miesięcy 2016 r. 9,0 mln zł, w porównaniu do 8,6 mln zł w okresie 9 miesięcy 2015 r.

W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. przychody z tytułu obrotu instrumentami pochodnymi wzrosły o 4,7% w porównaniu do porównywalnego okresu 2015 r. Całkowity wolumen obrotu instrumentami pochodnymi spadł o 8,1%. Spadek obrotów dotyczył przede wszystkim obrotów kontraktami walutowymi o 52,0%. Wolumen kontraktów terminowych na indeks WIG20, odpowiadający za większość przychodów z obrotu instrumentami pochodnymi, wzrósł o 5,9%, natomiast wolumen obrotu kontraktami akcyjnymi wzrósł o 43,0%.

Tabela 9: Dane dot. rynku instrumentów pochodnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty pochodne (w mln zł)	9,0	8,6	0,4	4,7%
Wolumen obrotów instrumentami pochodnymi (mln sztuk):	5,8	6,3	(0,5)	-8,1%
w tym: wolumen obrotów kontraktami terminowymi na WIG20 (mln sztuk)	3,5	3,3	0,1	5,9%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne opłaty od uczestników rynku

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat** od uczestników rynku w okresie trzech kwartałów 2016 r. wyniosły 5,1 mln zł w porównaniu do 4,7 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r. Opłaty te dotyczą w szczególności dostępu do systemu transakcyjnego (m.in. opłaty licencyjne, za dołączenia i usługi serwisowe) i korzystania z systemu.

Instrumenty dłużne

W okresie 9 miesięcy 2016 r. przychody Grupy w podsegmencie **instrumentów dłużnych** osiągnęły poziom 7,5 mln zł, w porównaniu do 8,1 mln zł w okresie 9 miesięcy 2015 r. Większość przychodów Grupy w segmencie instrumentów dłużnych generuje rynek Treasury BondSpot Poland (TBSP).

Spadek przychodów w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r., jest wynikiem spadku wartości transakcji zawartych na rynku TBS Poland w segmencie rynku kasowego o 8,4% i transakcji warunkowych o 57,9%. Poziom przychodów z obrotu na rynku TBS Poland wynika m.in. ze struktury opłat na tym rynku i nie odzwierciedla bezpośrednio zmian wartości obrotów.

Spadek wartości transakcji na rynku TBSP wynikał m.in. z ograniczania niektórych pozycji bilansowych przez banki i związaną z tym mniejszą aktywnością na rynku obligacji skarbowych (w szczególności w segmencie repo/sell-buy-back). Coraz wyższy poziom obrotów na rynku transakcji warunkowych (sell/buy back, repo) w III kwartale bieżącego roku (58,2 mld zł), mimo iż niższy od poziomu odnotowanego w analogicznym okresie ubiegłego roku (93,3 mld zł), świadczy o stabilizowaniu się aktywności banków w tym segmencie rynku po okresowym istotnym spadku wartości transakcji w poprzednich kwartałach (w I i II kwartale br. obroty wyniosły odpowiednio 21,0 mld zł i 33,2 mld zł) spowodowanym ograniczaniem pozycji bilansowych w związku z wejściem w życie ustawy o podatku od niektórych instytucji finansowych.

Wartość obrotów na rynku Catalyst wzrosła w stosunku do wartości zrealizowanych w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. o 36,1%. Przychody z tego tytułu mają niewielki udział w całości przychodów Grupy z obsługi obrotu instrumentami dłużnymi.

Tabela 10: Dane dot. rynków instrumentów dłużnych

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Rynek finansowy, przychody z obsługi obrotu: instrumenty dłużne (w mln zł)	7,5	8,1	(0,5)	-7,4%
Catalyst:				
Wartość obrotów (mld zł)	2,4	1,8	0,6	36,1%
w tym: Wartość obrotów instrumentami nieskarbowymi (mld zł)	1,7	1,4	0,4	26,4%
Treasury BondSpot Poland, wartość obrotów:				
Transakcje warunkowe (mld zł)	112,5	267,4	(154,9)	-57,9%
Transakcje rynku kasowego (mld zł)	185,2	202,2	(16,9)	-8,4%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Inne instrumenty rynku kasowego

Przychody z obrotu **innymi instrumentami rynku kasowego** kształtowały się na zbliżonym poziomie i wyniosły w okresie 9 miesięcy 2016 r. 0,3 mln zł. Na przychody te składają się opłaty z tytułu obrotu produktami strukturyzowanymi, certyfikatami inwestycyjnymi, ETF-ami i warrantami.

OBSŁUGA EMITENTÓW

Przychody ogółem z **obsługi emitentów** na rynku finansowym w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 17,8 mln zł, w porównaniu do 18,5 mln zł uzyskane w okresie 9 miesięcy 2015 r.

W pierwszych trzech kwartałach 2016 r. przychody z **opłat za notowanie** wyniosły 15,0 mln zł, w porównaniu do 14,5 mln zł w pierwszych 3 kwartałach 2015 r. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość przychodów za notowanie jest liczba notowanych emitentów na rynkach GPW oraz ich kapitalizacja na koniec poprzedniego roku. Spadek kapitalizacji spółek na Głównym Rynku GPW na koniec 2015 r. w porównaniu do końca poprzedniego roku nie przełożył się na spadek opłat za notowanie z uwagi na strukturę zmian w kapitalizacji spółek oraz strukturę opłat (maksymalny poziom opłaty rocznej za notowanie to 70 tys. zł).

Przychody z tytułu opłat za **wprowadzenie oraz inne opłaty** wyniosły w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. oraz w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. odpowiednio 2,8 mln zł oraz 4,0 mln zł. Głównym czynnikiem kształtującym wysokość ww. przychodów jest liczba debiutów na parkietach GPW oraz wartość akcji i obligacji wprowadzonych do obrotu.

Przychody z obsługi emitentów na Głównym Rynku GPW spadły o 3,6% w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 11: Dane dot. Głównego Rynku GPW

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Główny Rynek				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	14,6	15,1	(0,6)	-3,8%
Łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	948,6	1 124,5	(175,9)	-15,6%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	515,7	556,1	(40,4)	-7,3%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	432,9	568,4	(135,5)	-23,8%
Łączna liczba notowanych spółek	484	476	8,0	1,7%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	431	424	7,0	1,7%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	53	52	1,0	1,9%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł) *	3,8	43,1	(39,3)	-91,2%
Liczba nowych spółek (w okresie)	13	15	(2,0)	-13,3%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	3,5	3,4	0,1	3,3%
Liczba spółek wycofanych z obrotu	17	10	7,0	70,0%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	5,6	4,3	1,3	29,0%

* w I kwartale 2015 r. miały miejsce SPOs (oferty wtórne) Santander Bank o wartości 33,0 mld zł

** w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku NewConnect zanotowały spadek o 5,9 % w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 12: Dane dot. rynku NewConnect

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
NewConnect				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,7	1,8	(0,1)	-5,9%
łączna kapitalizacja notowanych spółek (w mld zł)	9,0	9,1	(0,1)	-1,0%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek krajowych	8,7	8,7	0,0	0,1%
w tym: Kapitalizacja notowanych spółek zagranicznych	0,2	0,3	(0,1)	-28,3%
łączna liczba notowanych spółek	408	431	(23,0)	-5,3%
w tym: Liczba notowanych spółek krajowych	399	421	(22,0)	-5,2%
w tym: Liczba notowanych spółek zagranicznych	9	10	(1,0)	-10,0%
Wartość ofert (oferty pierwotne i wtórne) (w mld zł)	0,1	0,4	(0,2)	-57,3%
Liczba nowych spółek (w okresie)	12	17	(5,0)	-29,4%
Kapitalizacja nowych spółek (w mld zł)	0,4	0,5	(0,1)	-15,9%
Liczba spółek wycofanych z obrotu*	22	17	5,0	29,4%
Kapitalizacja spółek wycofanych z obrotu** (w mld zł)	1,3	0,8	0,50	62,0%

* uwzględnia spółki, które zostały przeniesione na Główny Rynek

** wartość w oparciu o kapitalizację w momencie wycofania z notowań

Źródło: Spółka

Przychody z obsługi emitentów na rynku Catalyst w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku wyniosły 1,5 mln zł, co oznacza taki sam poziom w stosunku do przychodów uzyskanych w pierwszych 9 miesiącach 2015 r. Podstawowe dane finansowe oraz operacyjne zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 13: Dane dot. rynku Catalyst

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Catalyst				
Przychody z obsługi emitentów (w mln zł)	1,5	1,5	0,0	0,7%
Liczba emitentów	181	195	(14)	-7,2%
Liczba wyemitowanych instrumentów	549	537	12	2,2%
w tym: nieskarbowych	512	502	10	2,0%
Wartość wyemitowanych instrumentów (mld zł)	688,8	617,7	71,1	11,5%
w tym: nieskarbowych	78,7	70,6	8,1	11,4%

Źródło: Spółka

SPRZEDAŻ INFORMACJI

Przychody z tytułu **sprzedaży informacji** w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 30,6 mln zł, w porównaniu do 28,8 mln zł uzyskanych w porównywalnym okresie 2015 r. Wzrost przychodów jest wynikiem podwyżki stawki miesięcznej opłaty abonenckiej za arkusz 5 najlepszych ofert opłacanej przez abonentów instytucjonalnych innych niż członkowie giełdy oraz wzrostu liczby umów z klientami wykorzystującymi dane GPW w handlu automatycznym i innego typu aplikacjach.

Tabela 14: Dane dot. sprzedaży informacji

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Przychody ze sprzedaży informacji (mln zł)	30,6	28,8	1,8	6,3%
Liczba dystrybutorów informacji	52	56	(4)	-7,1%
Liczba abonentów informacji (tys. abonentów)	220,3	223,1	(2,8)	-1,3%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

RYNEK TOWAROWY

Przychody rynku towarowego tworzą głównie przychody Grupy TGE.

Przychody Grupy TGE uzależnione są przede wszystkim od: wolumenu obrotów na rynkach energii elektrycznej, gazu ziemnego oraz praw majątkowych, wolumenu wystawianych i umarzanych świadectw pochodzenia przez członków Rejestru Świadectw Pochodzenia, a także od przychodów z tytułu rozliczania transakcji i rozrachunków towarów giełdowych w ramach podsegmentu rozliczenia transakcji prowadzonego przez spółkę IRGiT.

Przychody Grupy GPW z rynku towarowego w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 93,7 mln zł, w porównaniu do 90,9 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2015 r.

Wyższe przychody z rynku towarowego w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. w stosunku do pierwszych trzech kwartałów 2015 r. wynikały przede wszystkim ze wzrostu przychodów z tytułu prowadzenia Rejestru Świadectw Pochodzenia, z innych opłat od uczestników rynku i z rozliczeń transakcji. Spadły natomiast przychody z tytułu obsługi obrotu energią elektryczną, co zdecydowało o spadku przychodów z obsługi obrotu.

OBSŁUGA OBROTU

W pierwszych trzech kwartałach 2016 r. przychody Grupy GPW z obsługi obrotu na rynku towarowym wyniosły 44,4 mln zł, z czego 2,2 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu energią elektryczną na rynku kasowym, 5,5 mln zł przychody z tytułu obrotu energią na rynku terminowym, 1,6 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku kasowym, 4,5 mln zł przychody z tytułu obrotu gazem na rynku terminowym, 24,0 mln zł stanowiły przychody z tytułu obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej, natomiast 6,5 mln zł to inne opłaty od uczestników rynku. Przychody z obsługi obrotów w bieżącym okresie były niższe w porównaniu do przychodów uzyskanych w porównywalnym okresie 2015 r. o 0,5 mln zł.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu energią elektryczną** wyniosły w okresie 9 miesięcy 2016 r. 7,7 mln zł, w porównaniu do 9,8 mln zł w okresie 9 miesięcy 2015 r. Łączny wolumen obrotów na rynkach energii prowadzonych przez TGE wyniósł 96,0 TWh w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. w porównaniu do 127,8 TWh w pierwszych trzech kwartałach 2015 r.

Spadek przychodów z tytułu obrotu energią elektryczną w porównaniu do analogicznego okresu 2015 r. wynika z niższego wolumenu obrotu na rynku transakcji terminowych. Wolumen obrotu na rynku terminowym spadł o 30,9% przy jednoczesnym wzroście wolumenu na rynku kasowym o 11,3%.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu gazem** wyniosły w okresie 9 miesięcy 2016 r. 6,2 mln zł, w porównaniu do 6,6 mln zł w dziewięciu miesiącach 2015 r. Wolumen obrotu gazem ziemnym na parkiecie TGE wyniósł 77,1 TWh w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. w porównaniu do 86,4 TWh w pierwszych trzech kwartałach 2015 r.

Przychody Grupy z tytułu prowadzenia **obrotu prawami majątkowymi** wyniosły w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. 24,0 mln zł, w porównaniu do 23,2 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. W omawianym okresie 2016 r. wolumen obrotu prawami majątkowymi wyniósł 40,4 TWh i był niższy niż w okresie pierwszych 9 miesięcy 2015 r., kiedy to wyniósł 46,1 TWh. W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. odnotowano jednocześnie istotny wzrost obrotu prawami majątkowymi efektywnościowymi, które charakteryzują się dużo wyższą opłatą transakcyjną niż pozostałe prawa majątkowe, co przełożyło się na wzrost przychodów w tym okresie.

Przychody Grupy z tytułu **innych opłat od uczestników rynku towarowego** w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniosły 6,5 mln zł, w porównaniu do 5,3 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. Inne opłaty od uczestników rynku towarowego stanowiły opłaty od uczestników rynków TGE, a także przychody InfoEngine z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego.

Poziom innych opłat od uczestników rynku jest kształtowany głównie przez przychody z tytułu opłat stałych związanych z uczestnictwem w rynku, opłat za anulowanie transakcji, opłat za transfer pozycji, opłat za usługi związane z raportowaniem transakcji w ramach RRM (Registered Reporting Mechanism), opłat za dostęp do systemu oraz opłaty za zarządzanie środkami funduszu gwarancyjnego. Wysokość innych opłat od uczestników rynku zależy w dużej mierze od aktywności Członków IRGiT, w szczególności liczby wykonywanych transakcji, liczby nowych klientów domów maklerskich oraz liczby nowych dostępów do systemu rozliczeniowego.

Tabela 15: Dane dot. obsługi obrotu na rynku towarowym

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Rynek towarowy, przychody z obsługi obrotu (mln zł)	44,4	44,9	(0,5)	-1,2%
Wolumen obrotów energią elektryczną:				
Transakcje spot (TWh)	20,3	18,3	2,1	11,3%
Transakcje terminowe (TWh)	75,7	109,5	(33,8)	-30,9%
Wolumen obrotów gazem:				
Transakcje spot (TWh)	15,2	8,2	7,0	84,4%
Transakcje terminowe (TWh)	61,9	78,2	(16,3)	-20,9%
Wolumen obrotów prawami majątkowymi (TGE) (TWh)	40,4	46,1	-5,7	-12,3%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

REJESTR ŚWIADECTW POCHODZENIA

W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. przychody z tytułu prowadzenia **Rejestru Świadectw Pochodzenia** wyniosły 21,2 mln zł, w porównaniu do 18,6 mln zł uzyskane w porównywalnym okresie 2015 r. Wzrost przychodów w porównaniu do analogicznego okresu 2015 r. wynika przede wszystkim z wysokich przychodów z tytułu umorzenia praw majątkowych, w tym w szczególności zielonych świadectw pochodzenia.

Tabela 16: Dane dot. Rejestru Świadectw Pochodzenia

	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Rynek towarowy, przychody z tytułu prowadzenia Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (mln zł)	21,2	18,6	2,6	13,9%
Wystawione prawa majątkowe (TWh)	22,5	23,8	-1,3	-5,5%
Umorzone prawa majątkowe (TWh)	43,0	22,3	20,7	92,4%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

ROZLICZENIA TRANSAKCJI

Grupa uzyskuje przychody z tytułu prowadzenia **działalności rozliczeniowej** prowadzonej przez IRGiT, spółkę zależną TGE. W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. przychody te wyniosły 28,1 mln zł, w stosunku do 27,4 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2015 r.

POZOSTAŁE PRZYCHODY

Pozostałe przychody Grupy w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniosły 1,2 mln zł, podczas gdy w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. wyniosły 2,2 mln zł. Pozostałe przychody Grupy stanowią głównie przychody z tytułu wynajmu powierzchni oraz sponsoringu.

Spadek pozostałych przychodów w 2016 roku w pierwszych trzech kwartałach wynika z w głównej mierze z uzyskania w ubiegłym roku wyższych przychodów z wynajmu i sponsoringu.

KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Łączne koszty działalności operacyjnej **Grupy GPW** w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 112,4 mln zł, co oznacza spadek o 16,1 mln zł (12,5%) w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r.

Jednostkowe koszty działalności operacyjnej **GPW S.A.** za 9 miesięcy 2016 r. wyniosły 73,5 mln zł, co oznacza spadek o 17,1 mln zł (18,9%) w stosunku do pierwszych 9 miesięcy 2015 r. Spadek kosztów działalności operacyjnej w omawianym okresie 2016 roku wynika w głównej mierze ze spadku opłat na rzecz KNF.

Koszty działalności operacyjnej **Grupy TGE** za 9 miesięcy 2016 r. wyniosły 30,8 mln zł, w stosunku do 28,5 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r., a o ich zwiększeniu zadecydowała w znacznej mierze zmiana systemu opłat na rzecz KNF. Koszty operacyjne **BondSpot** w analogicznych okresach wyniosły odpowiednio 7,3 mln zł, oraz 7,2 mln zł.

Tabela 17: Skonsolidowane koszty działalności operacyjnej Grupy i ich struktura w pierwszych 9 miesiącach lat 2015 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	%	30 września 2015	%		
Amortyzacja	19 708	18%	19 824	15%	(116)	-0,6%
Koszty osobowe	38 025	34%	41 110	32%	(3 085)	-7,5%
Inne koszty osobowe	8 530	8%	8 750	7%	(220)	-2,5%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	6 895	7%	7 527	6%	(633)	-8,4%
Opłaty i podatki	10 020	9%	18 616	14%	(8 596)	-46,2%
<i>w tym opłaty do KNF</i>	9 076	8%	17 443	14%	(8 367)	-48,0%
Usługi obce	25 409	23%	28 227	22%	(2 818)	-10,0%
Inne koszty operacyjne	3 832	4%	4 427	3%	(595)	-13,4%
Razem	112 419	100%	128 482	100%	(16 063)	-12,5%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe, Spółka

Niższe skonsolidowane koszty w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. były efektem niższych kosztów operacyjnych we wszystkich kategoriach. Największy spadek wykazują koszty w pozycji „Opłaty i podatki” ze względu na niższe opłaty dla KNF z tytułu nadzoru. Drugą pozycją pod względem wartości kwotowej wykazującą spadek są „Koszty osobowe”, a kolejną „Usługi obce”.

Tabela 18: Jednostkowe koszty działalności operacyjnej GPW S.A. i ich struktura w wybranych okresach lat 2015 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	%	30 września 2015	%		
Amortyzacja	15 139	21%	16 215	18%	(1 076)	-6,6%
Koszty osobowe	21 794	30%	21 869	24%	(75)	-0,3%
Inne koszty osobowe	5 576	8%	5 857	6%	(281)	-4,8%
Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne	4 596	6%	5 485	6%	(889)	-16,2%
Opłaty i podatki	6 030	8%	17 351	19%	(11 321)	-65,2%
<i>w tym opłaty do KNF</i>	5 441	7%	16 816	19%	(11 375)	-67,6%
Usługi obce	17 548	24%	20 766	23%	(3 219)	-15,5%
Inne koszty operacyjne	2 775	4%	3 061	3%	(286)	-9,3%
Razem	73 458	100%	90 606	100%	(17 147)	-18,9%

Źródło: Spółka

Poniższe komentarze dotyczące kosztów działalności operacyjnej odnoszą się do **danych skonsolidowanych Grupy GPW**.

Amortyzacja

Koszty amortyzacji w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniosły 19,7 mln zł, w stosunku do 19,8 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. Spadek kosztów amortyzacji w stosunku do porównywalnego okresu 2015 r. jest wypadkową niższych o 1,1 mln zł kosztów amortyzacji w GPW, wyższych o 0,8 mln zł kosztów amortyzacji w TGE oraz wyższych o 0,2 mln zł kosztów w BondSpot S.A.

Koszty osobowe i inne koszty osobowe

Koszty osobowe i inne koszty osobowe razem w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 46,6 mln zł w porównaniu do 49,9 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2015 r.

Niższe koszty osobowe GK GPW w bieżącym okresie w stosunku do porównywalnego okresu 2015 roku są rezultatem niższych kosztów w Grupie TGE o 1,6 mln zł, w GPW o 0,4 mln zł, w BondSpot o 0,4 mln zł oraz tego, że koszty osobowe za 2015 rok zawierały koszty spółki InfoStrefa S.A. (wcześniej Instytut Rynku Kapitałowego WSE Research S.A.) w wysokości 0,6 mln zł. Niższe koszty w TGE w głównej mierze są rezultatem rozwiązania rezerw na nagrody za 2015 rok oraz skorygowania rezerw na 2016 rok w sumie w wysokości 1,1 mln zł i niższych wynagrodzeń brutto o 0,5 mln zł w stosunku do porównywalnego okresu ubiegłego roku. W BondSpot niższy poziom wynagrodzeń wynika z rozwiązania rezerw na nagrody za 2015 rok. Natomiast w GPW niższy poziom kosztów osobowych jest wypadkową niższych kosztów osobowych w 2015 roku o 3,3 mln zł w wyniku rozwiązania rezerw z uwagi na zmianę systemu nagród jubileuszowych oraz odpraw emerytalno-rentowych, oraz spadku kosztów osobowych w 2016 r. w wyniku rozwiązania rezerw na nagrody za 2015 rok na kwotę 2,6 mln zł, oraz niższych kosztów wynagrodzeń brutto na kwotę 0,9 mln zł.

Zatrudnienie w Grupie GPW na dzień 30 września 2016 r. wyniosło 334 etaty.

Tabela 19: Informacja o zatrudnieniu w Grupie GPW

Liczba etatów	Stan na dzień		
	30 września 2016	31 grudnia 2015	30 września 2015
GPW	183	201	197
Spółki zależne	151	150	146
Razem	334	351	343

Źródło: Spółka

Czynsze i inne opłaty eksploatacyjne

Czynsze i opłaty eksploatacyjne w okresie trzech kwartałów 2016 r. wyniosły 6,9 mln zł, w porównaniu do 7,5 mln zł w okresie trzech kwartałów 2015 r. Z końcem maja 2015 r. zostały rozwiązane umowy najmu na sale NewConnect, Catalyst oraz archiwum w budynku Centrum Giełdowego, co obniżyło koszty czynszów i opłat eksploatacyjnych o ok. 100 tys. zł miesięcznie począwszy od czerwca 2015 r.

Opłaty i podatki

W pierwszych 9 miesiącach 2016 r. opłaty i podatki wyniosły 10,0 mln zł, wobec 18,6 mln zł poniesionych w okresie 9 miesięcy 2015 r. Główną część ww. kosztów stanowią opłaty wnoszone na rzecz KNF z tytułu sprawowania nadzoru nad rynkiem kapitałowym (9,1 mln zł w bieżącym okresie). W wyniku zmiany zasad finansowania kosztów nadzoru nad rynkiem i zmiany kręgu podmiotów biorących udział w tym finansowaniu od początku bieżącego roku, w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku ujęta jest cała wysokość opłaty rocznej dla KNF. Wysokość tej opłaty w 2016 w stosunku do roku 2015 to wypadkowa spadku opłat dla KNF ponoszona przez GPW o 11,3 mln zł, wzrostu opłat dla KNF ponoszonych przez Grupę TGE o 2,9 mln zł i wzrostu opłat ponoszonych przez BondSpot o 0,1 mln zł. Należy mieć na uwadze fakt, że w pierwszych 9 miesiącach 2016 roku ujęto całość rocznych kosztów na rzecz nadzoru natomiast w 2015 roku była to wysokość kosztów przypadających wyłącznie na 9 miesięcy 2015 roku. Po kolejnym kwartale różnice wynikające z wysokości opłat na rzecz nadzoru będą jeszcze większe, na korzyść GK GPW.

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerza krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniała wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW znacząco spadła w 2016 r w stosunku do 2015 r., kiedy to wyniosły 22,0 mln zł. (w ramach GK GPW ponad połowę w porównaniu do 2015 r.) Jednocześnie, od 1 stycznia 2016 r. GPW obniżyła opłatę transakcyjną od obrotu akcjami, prawami do akcji i tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF w części naliczanej od wartości zlecenia do 100 tys. zł z 0,033% do 0,029%, co ma na celu przeniesienie oszczędności wynikających ze zmiany struktury opłat na KNF na rzecz podmiotów aktywnych na tym rynku. Ograniczenie opłat na rzecz KNF w powiązaniu z obniżką opłat od obrotu wprowadzoną przez GPW, przełożą się na równoległy spadek zarówno przychodów, jak i kosztów operacyjnych w GK GPW w skali całego 2016 r.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz biorąc pod uwagę zapisy interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. Dotychczas GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Począwszy od 2016 r. GK GPW zobowiązanie i koszty z tytułu opłat na rzecz KNF będzie ujmować w całości w I kw. danego roku. W wyniku zmiany sposobu prezentacji opłat rocznych na rzecz KNF koszty operacyjne GK GPW w okresie 9 miesięcy 2016 r. zawierają całą opłatę w wysokości 9,1 mln zł. Natomiast w IV kwartale 2016 r. koszty operacyjne GK GPW nie będą

zawierały opłaty rocznej na rzecz KNF. Zmiana ta jest czysto prezentacyjnym przesunięciem kwot pomiędzy kwartałami. W skali roku nie będzie ona miała wpływu na wyniki GK GPW.

Do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty wyliczą ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego. W bieżącym roku we wrześniu opłata na rzecz KNF została już wyliczona na podstawie ogłoszonych wskaźników niezbędnych do jej wyliczenia i wyniosła ona 9,1 mln zł dla całej Grupy.

Usługi obce

Koszty usług obcych w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 25,4 mln zł, w porównaniu do 28,2 mln zł w pierwszych 9 miesiącach 2015 r. (spadek o 10,0% tj. o 2,8 mln zł).

Tabela 20: Skonsolidowane koszty usług obcych Grupy i ich struktura w pierwszych 9 miesiącach lat 2015 i 2016

w tys. zł, %	Okres 9 miesięcy zakończony				Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	%	30 września 2015	%		
Koszty IT:	15 568	61%	14 278	51%	1 290	9,0%
<i>Utrzymanie infrastruktury IT</i>	9 830	39%	8 764	31%	1 066	12,2%
<i>Usługi na rzecz utrzymania rynku TBSP</i>	1 135	4%	883	3%	252	28,6%
<i>Łącza transmisji danych</i>	4 464	18%	4 318	15%	146	3,4%
<i>Modyfikacja oprogramowania</i>	139	1%	314	1%	(175)	-55,7%
Utrzymanie budynku i urządzeń biurowych:	1 994	8%	1 993	7%	1	0,0%
<i>Remonty, konserwacja, serwis instalacji</i>	637	3%	643	2%	(6)	-1,0%
<i>Ochrona</i>	662	3%	610	2%	52	8,6%
<i>Sprzątanie</i>	372	1%	365	1%	7	1,9%
<i>Telefonia stacjonarna i komórkowa</i>	323	1%	375	1%	(52)	-13,9%
Leasing, najem i eksploatacja samochodów	365	1%	289	1%	76	26,4%
Usługi transportowe	121	0%	87	0%	34	39,3%
Promocja, edukacja i rozwój rynku	2 865	11%	4 455	16%	(1 590)	-35,7%
Wspieranie płynności rynku	354	1%	682	2%	(328)	-48,1%
Doradztwo (w tym: usługi audytorskie, obsługa prawną, doradztwo biznesowe)	2 329	9%	3 985	14%	(1 656)	-41,6%
Serwisy informacyjne	585	2%	624	2%	(39)	-6,3%
Szkolenia	307	1%	539	2%	(232)	-43,0%
Opłaty pocztowe	59	0%	63	0%	(4)	-6,1%
Opłaty bankowe	109	0%	88	0%	21	23,2%
Tłumaczenia	179	1%	199	1%	(20)	-9,8%
Pozostałe	574	2%	946	3%	(371)	-39,3%
Razem	25 409	100%	28 227	100%	(2 818)	-10,0%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

Spadek kosztów usług obcych w stosunku do porównywalnego okresu ubiegłego roku dotyczy przede wszystkim GPW (spadek o 3,2 mln zł). Spadek kosztów GPW S.A. wynikał w głównej mierze z niższych o 0,8 mln zł kosztów utrzymania infrastruktury IT, niższych o 0,8 mln zł kosztów doradztwa, niższych o 1,0 mln zł kosztów promocji związanych z projektami rozwojowymi i wizerunkowymi GPW, niższych o 0,3 mln zł kosztów wspierania płynności rynku, oraz niższych 0,3 mln zł kosztów szkoleń. Wzrost kosztów usług obcych nastąpił natomiast w Grupie TGE o 0,3

mln zł i w BondSpot o 0,5 mln zł. W bieżącym roku nie występują już koszty usług obcych poniesionych w Spółce IRK (0,3 mln zł) w porównywalnym okresie w 2015 roku.

Inne koszty operacyjne

Inne koszty operacyjne w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 3,8 mln zł w stosunku do 4,4 mln zł poniesionych w porównywalnym okresie 2015 roku. Na kwotę kosztów w bieżącym okresie składały się w głównej mierze koszty zużycia materiałów i energii w kwocie 2,3 mln zł, składki członkowskie na organizacje branżowe 0,4 mln zł, ubezpieczenia majątkowe 0,2 mln zł, podróże służbowe 0,6 mln zł.

Spadek kosztów w okresie 9 miesięcy 2016 r. był związany przede wszystkim z niższymi o 0,4 mln zł kosztami podróży służbowych, o 0,2 mln zł kosztami wyjazdów na konferencje oraz po 0,1 mln zł składek członkowskich i ubezpieczeń majątkowych.

POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY

Pozostałe przychody Grupy w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniosły 0,4 mln zł, w porównaniu do 1,1 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. Na pozostałe przychody składają się otrzymane odszkodowania, zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odwrócenie odpisów aktualizujących należności.

Pozostałe koszty Grupy w okresie trzech kwartałów 2016 r. wyniosły 1,0 mln zł, w porównaniu do 2,1 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r. Na pozostałe koszty składają się przekazane darowizny, strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, odpisy aktualizujące należności oraz rezerwy na odszkodowania. W bieżącym okresie koszty z tytułu przekazanych darowizn są niższe w stosunku do roku 2015.

PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE

Przychody finansowe Grupy w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniosły 10,6 mln zł, natomiast w okresie porównywalnym 2015 r. 8,1 mln zł. Na przychody z działalności finansowej składają się głównie odsetki z tytułu lokat bankowych, nadwyżka dodatnich różnic kursowych oraz przeszacowanie udziałów w spółce stowarzyszonej Aquis (5,4 mln zł) w wyniku podwyższenia kapitału.

Łączne **koszty finansowe** Grupy za 9 miesięcy 2016 r. wyniosły 6,2 mln zł w porównaniu do 6,6 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r. Główny składnik kosztów finansowych to odsetki od wyemitowanych obligacji.

W grudniu 2011 r. i lutym 2012 r. GPW wyemitowała obligacje o łącznej wartości nominalnej równej 245,0 mln zł. Termin wykupu obligacji to 2 stycznia 2017 r. Obligacje oprocentowane są wg zmiennej stopy procentowej WIBOR 6M + 1,17%, okresy płatności odsetek są półroczne.

Dnia 18 września 2015 r. GPW poinformowała, iż zamierza podjąć działania zmierzające do nabycia od ich posiadaczy, wyemitowanych przez GPW obligacji serii A i B w celu ich umorzenia. Dnia 29 września 2015 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii C. Obligacje zostały wyemitowane 6 października 2015 r.

Dnia 6 października 2015 r. GPW wyemitowała 1 250 000 sztuk obligacji na okaziciela serii C o łącznej wartości nominalnej 125 000 000 zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej Obligacji wyniosła 100 zł. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19% w skali roku. Odsetki od obligacji będą wypłacane w okresach półrocznych. Wykup Obligacji nastąpi w dniu 6 października 2022 r. poprzez płatność na rzecz obligatariuszy ich wartości nominalnej. Obligacje zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst.

Dnia 12 października 2015 r. GPW zakończyła proces nabywania od ich posiadaczy wyemitowanych przez nią obligacji serii A i B, po cenie nabycia wynoszącej 101,20 zł za jedną

obligację. W dniach 6-12 października 2015 r. zostały nabyte 1 245 163 obligacje, których łączna wartość nabycia wyniosła 126 010 495,60 zł. Przedterminowy częściowy wykup obligacji serii A i B został realizowany ze środków pozyskanych przez GPW w wyniku emisji obligacji serii C.

Odsetki związane z obsługą zadłużenia z tytułu emisji obligacji stanowią główne obciążenie finansowe Spółki. Oprocentowanie obligacji serii A i B wynosi 2,96% w skali roku w II półroczu 2016 r., co oznacza taki sam poziom jak w II półroczu 2015 r. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19% w skali roku.

UDZIAŁ W ZYSKACH JEDNOSTEK STOWARZYSZONYCH

Udział Grupy w zyskach jednostek stowarzyszonych w pierwszych 9 miesiącach 2016 r. wyniósł 2,3 mln zł w porównaniu do zysku w wysokości 0,2 mln zł w okresie 9 miesięcy 2015 r.

W pierwszych trzech kwartałach 2016 r. udział Grupy w zysku **Grupy KDPW** wyniósł 5,6 mln zł, w porównaniu do zysku za trzy kwartały 2015 r. w wysokości 4,6 mln zł.

Udział w zysku netto **Centrum Giełdowego** za okres trzech kwartałów 2016 r. wyniósł 0,3 mln zł, w porównaniu do zysku w wysokości 0,5 mln zł w okresie trzech kwartałów 2015 r. Wahania wyników Centrum Giełdowego w analizowanych okresach są głównie spowodowane różnicami kursowymi oraz terminami i wysokością spłat, zawiązanych z posiadanym przez spółkę kredytem denominowanym w USD.

W okresie 9 miesięcy 2016 r. udział Grupy w stracie **Aquis Exchange Ltd** wyniósł 3,6 mln zł, w porównaniu do 4,9 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r.

Ze względu na emisję nowej transzy akcji, w której GPW nie brała udziału, udział GPW w liczbie akcji spółki Aquis spadł z poziomu 31,01% na dzień 31 grudnia 2015 r. do poziomu 23,60 % na dzień 30 września 2016 r. Jednocześnie udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu spadł z poziomu 26,33% do poziomu 20,79%.

Tabela 21: Zyski/straty jednostek stowarzyszonych

tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Grupa KDPW S.A.	17 479	13 925	3 554	25,5%
Centrum Giełdowe S.A.	1 107	1 866	(760)	-40,7%
Aquis Exchange Ltd	(14 638)	(17 226)	2 588	-15,0%
Razem	3 948	(1 435)	5 383	-375,1%

Źródło: Spółka

Tabela 22: Udział GPW w wyniku jednostek stowarzyszonych

tys. zł	Okres 9 miesięcy zakończony		Zmiana (9M 2016 vs 9M 2015)	Dynamika (%) (9M 2016 vs 9M 2015)
	30 września 2016	30 września 2015		
Grupa KDPW S.A.	5 581	4 642	939	20,2%
Centrum Giełdowe S.A.	274	463	(188)	-40,7%
Aquis Exchange Ltd	(3 573)	(4 918)	1 345	-27,4%
Razem	2 282	187	2 095	1121,3%

Źródło: Spółka

PODATEK DOCHODOWY

Podatek dochodowy Grupy za trzy kwartały 2016 r. wyniósł 22,3 mln zł, w stosunku do 20,7 mln zł w porównywalnym okresie 2015 r. **Efektywna stawka** podatkowa w analizowanych okresach wyniosła odpowiednio: 18,2% i 17,8% wobec 19-procentowej stawki podatku dochodowego w Polsce.

Podatek dochodowy **zapłacony** przez Grupę w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. wyniósł 16,8 mln zł w porównaniu do 11,4 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r.

V. Czynniki i zdarzenia nietypowe

ZMIANA SYSTEMU FINANSOWANIA NADZORU NAD RYNKIEM KAPITAŁOWYM

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerza krąg podmiotów finansujących nadzór (m. in. o banki, firmy ubezpieczeniowe, TFI, spółki publiczne, domy maklerskie i zagraniczne firmy inwestycyjne) i zmieniała wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW znacząco spadła w 2016 r. w stosunku do 2015 r., kiedy to koszty te wyniosły 22,0 mln zł. W dniu 31 lipca 2015 r. ustawa została podpisana przez Prezydenta RP, a w dniu 31 sierpnia 2015 r. została ogłoszona w Dzienniku Ustaw. Od 1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat przez podmioty zobowiązane. Jednocześnie, od 1 stycznia 2016 r. GPW obniżyła opłatę transakcyjną od obrotu akcjami, prawami do akcji i tytułami uczestnictwa funduszy typu ETF w części naliczanej od wartości zlecenia do 100 tys. zł z 0,033% do 0,029%, co ma na celu przeniesienie oszczędności wynikających ze zmiany struktury opłat na KNF na rzecz podmiotów aktywnych na tym rynku. Ograniczenie opłat na rzecz KNF (w ramach GK GPW o ponad połowę w porównaniu do 2015 r.) w powiązaniu z obniżką opłat od obrotu wprowadzoną przez GPW, przełoży się na równoległy spadek zarówno przychodów, jak i kosztów operacyjnych w GK GPW w skali całego 2016 r.

W związku ze zmianą przepisów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym oraz biorąc pod uwagę zapisy interpretacji Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF 21) GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. Dotychczas GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Zgodnie z zapisami interpretacji KIMSF 21 jednostka powinna rozpoznać w całości zobowiązanie z tytułu opłat na rzecz KNF w dacie zdarzenia obligującego. Zdarzeniem obligującym jest fakt prowadzenia działalności podlegającej opłatom na rzecz KNF na dzień 1 stycznia każdego roku. W związku z tym szacunkowa całłościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciążać będzie wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału.

Natomiast do dnia 31 sierpnia danego roku kalendarzowego, Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego podaje do publicznej wiadomości, w drodze komunikatu ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Komisji Nadzoru Finansowego wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty. Na tej podstawie podmioty zobowiązane do wniesienia opłaty, wyliczą ostateczną wysokość opłaty rocznej należnej za dany rok i uiszczają ją w terminie do dnia 30 września danego roku kalendarzowego.

W związku z opisanymi zmianami związanymi z opłatą na rzecz KNF z tytułu nadzoru GK GPW ujęła szacowaną wysokość opłaty w formie rezerwy w I kwartale 2016 roku w wysokości 11,2 mln zł. Po ogłoszeniu wysokości stawek i wskaźników koniecznych do wyliczenia opłaty, we wrześniu wyliczono ostateczną roczną kwotę opłaty na rzecz KNF z tytułu nadzoru, która wyniosła dla całej Grupy 9,1 mln zł i ujęto ją odpowiednio w księgach. IV kwartał 2016 roku nie będzie już zawierał opłaty na rzecz KNF z tytułu nadzoru, natomiast wyniki za IV kwartał 2015 roku będą zawierały opłatę ze względu na jej rozliczanie w tamtym okresie po 1/12 co miesiąc. Podobna sytuacja ma miejsce w przypadku spółki stowarzyszonej KDPW, co ma wpływ na wysokość udziału GK GPW w wynikach spółek stowarzyszonych. Wynik KDPW za 9 miesięcy 2016 r. zawiera również całą opłatę na rzecz KNF w 2016 r. w wysokości 7,3 mln zł (kwota ostateczna, zapłacona).

VI. Struktura aktywów i pasywów Grupy

Suma bilansowa Grupy wyniosła 1.046,8 mln zł na koniec III kwartału 2016 r. co oznacza zbliżony poziom do wartości na koniec III kwartału 2015 r. (994,8 mln zł).

AKTYWA

Aktywa trwałe Grupy na 30 września 2016 r. osiągnęły poziom 584,7 mln zł w porównaniu do 580,6 mln zł na 31 grudnia 2015 r. oraz 569,2 mln zł na 30 września 2015 r. Tym samym, stanowiły one odpowiednio 55%, 57% oraz 57% aktywów ogółem na koniec badanych okresów. W stosunku do końca poprzedniego roku, nieznacznie wzrosła wartość środków trwałych Grupy ze względu na wyższą wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych.

Aktywa obrotowe Grupy na koniec III kwartału 2016 r. wyniosły 462,1 mln zł, w porównaniu do 442,2 mln zł na koniec 2015 r. oraz 425,7 mln zł na koniec III kwartału 2015 r. Tym samym stanowiły one odpowiednio: 45%, 43% oraz 43% aktywów ogółem. Na zmianę poziomu aktywów obrotowych w stosunku do końca roku 2015 wpłynęły m.in. następujące czynniki:

- wzrost środków pieniężnych w Grupie TGE o 40,9 mln zł, w znacznej części w wyniku spadku należności handlowych, a częściowo wypracowanych w ramach działalności operacyjnej,
- wzrost środków pieniężnych w GPW o 23,5 mln zł wypracowanych w ramach działalności operacyjnej (przy podobnym poziomie należności handlowych).

Tabela 23: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (aktywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2016	%	31 grudnia 2015	%	30 września 2015	%
Aktywa trwałe	584 694	55%	580 645	57%	569 155	57%
Rzeczowe aktywa trwałe	119 554	11%	125 229	12%	109 831	11%
Wartości niematerialne	262 401	25%	261 728	26%	263 693	27%
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	196 025	19%	188 570	18%	190 346	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	1 749	0%	-	-	-	0%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	288	0%	282	0%	287	0%
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	4 677	0%	4 836	0%	4 998	1%
Aktywa obrotowe	462 093	45%	442 170	43%	425 652	43%
Zapasy	67	0%	135	0%	145	0%
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	300	0%	369	0%	213	0%
Należności handlowe oraz pozostałe należności	37 793	4%	81 273	8%	73 394	7%
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	0%	-	0%	10 616	1%
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	423 933	40%	360 393	35%	341 284	34%
Aktywa razem	1 046 787	100%	1 022 815	100%	994 807	100%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PASYWA

Kapitał własny Grupy na koniec III kwartału 2016 r. osiągnął poziom 722,9 mln zł w porównaniu z 721,3 mln zł na koniec 2015 r. oraz 694,1 mln zł na koniec III kwartału 2015 r. Stanowił on tym samym odpowiednio 69%, 71% oraz 70% pasywów Grupy ogółem.

Zobowiązania długoterminowe Grupy wyniosły 137,3 mln zł na koniec III kwartału 2016 r., 258,8 mln zł na koniec IV kwartału 2015 r. oraz 256,2 mln zł na koniec III kwartału 2015 r., stanowiąc tym samym odpowiednio: 13%, 25% oraz 26% pasywów Grupy ogółem. Zobowiązania długoterminowe Grupy stanowią głównie zobowiązania GPW z tytułu emisji obligacji. Spadek zobowiązań długoterminowych w stosunku do końca 2015 r. wynika z przekwalifikowania zobowiązań z tytułu emisji obligacji serii A i B do zobowiązań krótkoterminowych w związku z ich datą wykupu przypadającą na 2 stycznia 2017 r.

Zobowiązania krótkoterminowe Grupy wyniosły na koniec III kwartału 2016 r. 186,6 mln zł, w porównaniu do 42,7 mln zł na koniec 2015 r. oraz 44,5 mln zł na koniec III kwartału 2015 r., stanowiąc tym samym odpowiednio 18%, 4% oraz 4% pasywów Grupy ogółem. W stosunku do końca poprzedniego roku, wzrosły zobowiązania z tytułu emisji obligacji w wyniku przekwalifikowania zobowiązań z tytułu emisji obligacji serii A i B do zobowiązań krótkoterminowych, w związku z ich datą wykupu przypadającą na 2 stycznia 2017 r. Dodatkowo, wzrosły pozostałe zobowiązania krótkoterminowe z tytułu podatku VAT w Grupie TGE w związku z charakterystyką zawieranych transakcji. Wzrost rozliczeń międzyokresowych związany jest z opłatami rocznymi od emitentów księgowanymi w pierwszym kwartale roku, a następnie rozliczanymi w czasie. Wzrost zobowiązań z tytułu podatku dochodowego na 30.09.2016 związany jest z wybraną przez GPW na 2016 r. uproszczoną metodę wnoszenia miesięcznych zaliczek na podatek dochodowy, tzn. w wysokości 1/12 podatku należnego za 2014 r. Natomiast w 2015 r. GPW nie korzystała z metody uproszczonej i odprowadzała zaliczki na podatek dochodowy na podstawie rzeczywistego dochodu do opodatkowania za bieżący okres. Ponadto w 2015 roku w GPW amortyzacja podatkowa była wyższa w stosunku do bilansowej.

Tabela 24: Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej Grupy na koniec wybranych okresów (pasywa)

w tys. zł	Stan na dzień					
	30 września 2016	%	31 grudnia 2015	%	30 września 2015	%
Kapitał własny	722 865	69%	721 267	71%	694 093	70%
Kapitał podstawowy	63 865	6%	63 865	6%	63 865	6%
Pozostałe kapitały	1 537	0%	1 455	0%	1 401	0%
Zyski zatrzymane	656 951	63%	655 401	64%	627 886	63%
Udziały niekontrolujące	512	0%	546	0%	941	0%
Zobowiązania długoterminowe	137 314	13%	258 799	25%	256 218	26%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 733	12%	243 800	24%	244 424	25%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	2 254	0%	4 046	0%	2 453	0%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	48	0%	84	0%	99	0%
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 055	1%	10 869	1%	9 242	1%
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	0%	-	-	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	186 608	18%	42 749	4%	44 496	4%
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 002	12%	682	0%	1 814	0%
Zobowiązania handlowe	2 841	0%	8 597	1%	7 879	1%
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	8 872	1%	9 457	1%	11 150	1%
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	61	0%	55	0%	55	0%
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	11 911	1%	2 833	0%	2 463	0%
Rozliczenia międzyokresowe	11 630	1%	7 263	1%	10 194	1%
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	179	0%	621	0%	1 236	0%
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	28 112	3%	13 241	1%	9 705	1%
Kapitał własny i zobowiązania razem	1 046 787	100%	1 022 815	100%	994 807	100%

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. Grupa uzyskała dodatnie przepływy pieniężne z **działalności operacyjnej** o wartości 169,0 mln zł, w porównaniu do dodatnich przepływów w wysokości 61,4 mln zł w analogicznym okresie 2015 r. Na wyższy poziom dodatnich przepływów z działalności operacyjnej w pierwszych trzech kwartałach 2016 r. w stosunku do porównywalnego okresu roku ubiegłego wpływ miała przede wszystkim dodatnia zmiana stanu aktywów i zobowiązań krótkoterminowych, a w tym spadek należności handlowych w TGE.

Przepływy z **działalności inwestycyjnej** w pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. osiągnęły ujemną wartość równą 2,9 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w wysokości 4,5 mln zł w okresie 9 miesięcy 2015 r.

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. przepływy z **działalności finansowej** osiągnęły ujemną wartość wynoszącą 102,9 mln zł, w porównaniu do ujemnych przepływów w kwocie 104,8 mln zł w pierwszych trzech kwartałach 2015 r. Ujemne przepływy dotyczyły w głównej mierze wypłaty dywidendy i płatności odsetek z tytułu wyemitowanych obligacji.

Tabela 25: Skonsolidowane przepływy pieniężne

tys. zł	Przepływy za okres 9 miesięcy zakończony 30 września	
	2016	2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	169 036	61 367
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	(2 868)	(4 484)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej	(102 934)	(104 840)
Zwiększenie (zmniejszenie) środków pieniężnych netto	63 234	(47 958)
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	306	200
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	360 393	389 042
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	423 933	341 284

Źródło: Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe

NAKŁADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne Grupy w pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. wyniosły łącznie 8,2 mln zł, z czego 5,9 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe, a 2,3 mln zł na wartości niematerialne. Dla porównania, w pierwszych dziewięciu miesiącach 2015 r. nakłady inwestycyjne Grupy wyniosły łącznie 10,6 mln zł, z czego 6,4 mln zł stanowiły nakłady na środki trwałe, a 4,2 mln zł na wartości niematerialne.

Na dzień 30 września 2016 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 811 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW.

Na dzień 30 września 2016 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 499 tys. zł i dotyczyła głównie:

- elektronicznego obiegu dokumentów,
- wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW

VII. Analiza wskaźnikowa

WSKAŹNIKI ZADŁUŻENIA ORAZ FINANSOWANIA SPÓŁKI

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym zadłużenie Grupy nie stanowiło zagrożenia dla jej działalności oraz zdolności do terminowego wywiązywania się z zobowiązań. Wartość wskaźnika stosunku długu netto do zysku EBITDA pozostała ujemna w porównywanych okresach, z uwagi na poziom środków płynnych GK GPW przewyższających poziom zobowiązań oprocentowanych (wartość netto długu mniejsza od zera). Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego nieznacznie spadł w porównaniu do stanu na koniec III kwartału 2015 r. w wyniku wzrostu wartości kapitałów własnych. W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. Grupa nie pozyskiwała dodatkowego kapitału obcego.

WSKAŹNIKI PŁYNNOŚCI

Wskaźnik bieżącej płynności na koniec III kwartału 2016 r. wynosił 2,5; jego spadek jest wynikiem przekwalifikowania do zobowiązań krótkoterminowych zobowiązań z tytułu emisji obligacji serii A i B. Nadal pozostaje on jednak na bezpiecznym poziomie.

Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji wzrósł w porównaniu do końca III kwartału 2015 r. w wyniku wzrostu zysku EBITDA Grupy. Grupa wygenerowała przepływy z działalności operacyjnej pozwalające wielokrotnie pokryć bieżące zobowiązania z tytułu emisji obligacji.

WSKAŹNIKI RENTOWNOŚCI

Wskaźniki rentowności są wyższe w porównaniu do końca III kwartału 2015 r. w wyniku wzrostu zysków pomimo spadku przychodów ze sprzedaży. Wyższy poziom wskaźnika rentowności aktywów ogółem (ROA) w stosunku do końca III kwartału 2015 r. wynika ze wzrostu poziomu zysku netto Grupy za ostatnie 12 miesięcy.

Tabela 26: Podstawowe wskaźniki Grupy GPW

		Dane na dzień / za okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2016	30 września 2015
Wskaźniki zadłużenia oraz finansowania Grupy			
Dług netto / EBITDA	1), 2)	(1,3)	(0,8)
Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego	3)	34,1%	35,5%
Wskaźniki płynności			
Wskaźnik bieżącej płynności finansowej	4)	2,5	9,6
Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji	5)	24,0	23,4
Wskaźniki rentowności			
Rentowność EBITDA	6)	59,3%	55,1%
Rentowność operacyjna	7)	50,7%	46,9%
Rentowność netto	8)	43,9%	39,1%
Cost / income	9)	49,1%	52,6%
ROE	10)	18,2%	17,5%
ROA	11)	12,6%	12,1%

1) Dług netto = zobowiązania oprocentowane - środki płynne Grupy GPW (na dzień bilansowy)

2) EBITDA = zysk operacyjny Grupy GPW + amortyzacja (za okres 9 miesięcy; bez uwzględnienia udziału w zyskach/stratach jednostek stowarzyszonych)

3) Wskaźnik zadłużenia kapitału własnego = zobowiązania oprocentowane / kapitał własny (na dzień bilansowy)

4) Wskaźnik bieżącej płynności finansowej = aktywa obrotowe / zobowiązania krótkoterminowe (na dzień bilansowy)

5) Wskaźnik pokrycia kosztów odsetek z tyt. emisji obligacji = EBITDA / koszty odsetek z tyt. emisji obligacji (odsetki wypłacone i naliczone za okres 9 miesięcy)

6) Rentowność EBITDA = EBITDA / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

7) Rentowność operacyjna = zysk operacyjny Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

8) Rentowność netto = zysk netto Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

9) Cost / income = koszty działalności operacyjnej Grupy GPW / przychody ze sprzedaży Grupy GPW (za okres 9 miesięcy)

10) ROE = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość kapitału własnego na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

11) ROA = zysk netto Grupy GPW (za okres ostatnich 12 miesięcy) / średnia wartość aktywów ogółem na początek i na koniec okresu ostatnich 12 m-cy

Źródło: Spółka

VIII. SEZONOWOŚĆ LUB CYKLICZNOŚĆ DZIAŁALNOŚCI

Na ceny akcji i wartość obrotów znaczący wpływ mają tendencje krajowe, regionalne i globalne oddziałujące na rynki kapitałowe, co ma wpływ na liczbę i wielkość emisji nowych instrumentów finansowych oraz aktywność inwestorów na GPW. W związku z tym przychody Grupy mają charakter cykliczny.

W zakresie prowadzenia obrotu świadectwami pochodzenia przez TGE występuje pewna sezonowość. Duży wpływ na wielkość obrotów na prowadzonym przez TGE rynku praw majątkowych oraz na aktywność uczestników Rejestru Świadectw Pochodzenia ma obowiązek nałożony na przedsiębiorstwa energetyczne sprzedające energię elektryczną do odbiorców końcowych, polegający na umarzaniu odpowiedniej ilości świadectw pochodzenia w stosunku do sprzedanej w danym roku energii elektrycznej. Wielkości procentowe obowiązku umarzania świadectw pochodzenia zostały ustalone dla poszczególnych lat w stosownych ustawach i rozporządzeniach Ministra Gospodarki.

Zgodnie z obowiązującymi do kwietnia 2015 r. przepisami Ustawy prawo energetyczne obowiązek ten należało realizować do 31 marca roku następującego po roku, za który realizowany jest obowiązek. Ustawa z 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadziła zmiany w zakresie tego terminu, zgodnie z którymi umorzenie zielonych świadectw pochodzenia OZE (względnie uiszczenie opłaty zastępczej), za okres od 1 stycznia 2015 r. do 3 kwietnia 2015 r., możliwe było wyłącznie w terminie do 31 marca 2016 r. Natomiast wykonanie tego obowiązku za okres od 4 kwietnia 2015 r. do 31 grudnia 2015 r. możliwe było w terminie do 30 czerwca 2016 r. W kolejnych latach w całości obowiązek ten będzie realizowany do 30 czerwca. W przypadku Kogeneracji (świadectwa czerwone, żółte i fioletowe) obowiązek ten, od 2015 r., także może być realizowany do 30 czerwca danego roku za rok poprzedni (wcześniej do 31 marca). W związku z powyższym obrót w pierwszej części roku jest stosunkowo wyższy w porównaniu do drugiej części roku.

W pierwszym i czwartym kwartale roku zauważalne jest również nasilenie procesu wystawiania świadectw pochodzenia. Świadectwa pochodzenia podlegają następnie obowiązkowemu umorzeniu w terminach wskazanych w stosownych regulacjach dotyczących rynku energii.

Obrót energią na Towarowym Rynku Terminowym prowadzonym przez TGE nie jest rozłożony równomiernie w ciągu roku. Występuje sezonowość polegająca na tym, że w pierwszej części roku obrót jest stosunkowo niższy w porównaniu do drugiej części roku. Wynika to z faktu, że w pierwszej części roku strona podaźowa oczekuje na informacje dotyczące kosztów produkcji energii elektrycznej (w tym kosztów paliwa). Strona popytowa potrzebuje natomiast czasu na określenie swoich potrzeb na kolejny rok wynikających z zapotrzebowania swoich klientów.

IX. Pozostałe informacje

ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE I AKTYWA WARUNKOWE

Na dzień 30 września 2016 r. w Grupie Kapitałowej GPW nie występowały zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe.

INFORMACJA O TOCZĄCYCH SIĘ POSTĘPOWANIACH

Zgodnie z najlepszą wiedzą posiadaną przez Spółkę, zarówno w przypadku jednostki dominującej jak i innych spółek Grupy Kapitałowej nie toczą się postępowania przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej, dotyczące zobowiązań lub wierzytelności, których wartość stanowiłaby co najmniej 10% kapitałów własnych Spółki.

TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. GPW oraz jednostki powiązane GPW nie zawierały istotnych transakcji na warunkach innych niż rynkowe.

W dniu 25 maja 2016 roku ZWZ Spółki BondSpot S.A. podjęło uchwałę o przeznaczeniu części zysku netto za 2015 rok w kwocie 2 mln zł na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy. Dywidenda należna GPW zgodnie z posiadaną liczbą akcji na dzień podjęcia uchwały wynosiła 1.940,0 tys. zł. Dzień wypłaty dywidendy ustalono na 19 lipca 2016 roku.

W dniu 22 czerwca 2016 roku ZWZ Spółki Centrum Giełdowe S.A. podjęło decyzje o przeznaczeniu części zysku netto za 2015 rok w kwocie 606 tys. zł na wypłatę dywidendy. Wysokość dywidendy przypadająca GPW to kwota 150 tys. zł. Dzień wypłaty dywidendy ustalono na 30 czerwca 2016 rok.

10 czerwca 2016 r. GPW wraz z pozostałymi akcjonariuszami Aquis zawarła umowę dotyczącą akcji Aquis Exchange Limited. W ramach podpisanego aneksu do umowy akcjonariuszy GPW zobowiązała się do warunkowej sprzedaży całego pakietu akcji Aquis po cenie 37 GBP za akcję. Ww. opcja call może zostać wykonana przez akcjonariuszy Aquis w przypadku negatywnej decyzji GPW dotyczącej przeprowadzenia oferty publicznej lub w przypadku negatywnej decyzji GPW dotyczącej ewentualnej restrukturyzacji Aquis koniecznej do przeprowadzenia oferty publicznej. Opcja call jest ważna do końca listopada 2017 r. i później wygasa.

W I półroczu 2016 r. miała miejsce emisja akcji Aquis Exchange Limited po cenie 18,50 GBP za jedną akcję, a więc wyższej niż cena zapłacona przez GPW (13,02 GBP za akcję). W wyniku emisji, w której GPW nie brała udziału, udział GPW w liczbie akcji spółki Aquis spadł z poziomu 31,01% na dzień 31 grudnia 2015 r. do poziomu 26,89% na dzień 30 czerwca 2016 r. Jednocześnie udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu spadł z poziomu 26,33% do poziomu 23,30%. W III kwartale br. spółka Aquis przeprowadziła jeszcze 3 kolejne emisje akcji w każdym przypadku po cenie 18,50 GBP za akcję, po których udział GPW w liczbie akcji spadł do poziomu 23,60%, natomiast udział w prawach majątkowych i w prawach głosu spadł do poziomu 20,79%.

W maju 2016 r. TGE udzieliła krótkoterminowej pożyczki spółce zależnej InfoEngine S.A. w kwocie 300 tys. zł. Pożyczka miała na celu sfinansowanie bieżącej działalności spółki. Oprocentowanie pożyczki wyniosło 2,00% w skali roku. Pożyczka została udzielona na okres do 31 marca 2017 r.

WYPŁATA DYWIDENDY

W dniu 22 czerwca 2016 roku ZWZ GPW podjęło uchwałę o wypłacie dywidendy w kwocie 99.054 tys. zł, przy czym z zysku za 2015 rok wypłacono kwotę 96.536 tys. zł a pozostała część

tj. 2.518 tys. zł została wypłacona z kapitału rezerwowego. Wysokość dywidendy przypadająca na 1 akcję wynosi 2,36 zł. Dzień dywidendy ustalono 20 lipca 2016 r. Dywidenda została wypłacona 4 sierpnia 2016 r.

Dywidenda należna Skarbowi Państwa wyniosła 34 665 tys. zł.

UDZIELONE PORĘCZENIA I GWARANCJE

W pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. Grupa nie udzieliła poręczeń ani gwarancji.

MOŻLIWOŚĆ REALIZACJI WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYCH PROGNOZ

Grupa nie przekazywała do publicznej wiadomości prognoz wyników na 2016 r.

ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM, KTÓRE MOGĄ ZNACZNIE WPŁYNAĆ NA PRZYSZŁE WYNIKI FINANSOWE EMITENTA

W dniu 13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę nr 1058/2016 w sprawie emisji 1.200.000 (słownie: milion dwieście tysięcy) obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł (słownie: sto złotych) każda i o łącznej wartości nominalnej 120.000.000 zł (słownie: sto dwadzieścia milionów złotych) („Obligacje”).

Obligacje zostaną wyemitowane w dwóch seriach:

- serii D o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 60.000.000 zł (słownie: sześćdziesiąt milionów złotych) („Obligacje Serii D”) oraz
- serii E o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 60.000.000 zł (słownie: sześćdziesiąt milionów złotych) („Obligacje Serii E”).

Obligacje będą oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określanej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży. Marża dla Obligacji zostanie ustalona odrębną uchwałą Zarządu Giełdy. Odsetki od Obligacji będą wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu Obligacji będzie przypadał 31 stycznia 2022 r.

W październiku 2016 roku miała miejsce kolejna emisja akcji Aquis o wartości 0,8 mln GBP, w której GPW nie wzięła udziału.

Po dniu bilansowym nie nastąpiły inne wydarzenia, które mogłyby znacznie wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta.

CZYNNIKI, KTÓRE BĘDĄ MIAŁY WPŁYW NA OSIĄGNIĘTE WYNIKI W PERSPEKTYWIE CO NAJMNIEJ KOLEJNEGO KWARTAŁU

- w wyniku zmiany sposobu prezentacji opłat na rzecz KNF koszty operacyjne GK GPW za okres pierwszych dziewięciu miesięcy zawierają całą opłatę roczną na rzecz KNF. We wrześniu br. nastąpiło rozliczenie założonej w I kw. 2016 r. rezerwy na ten cel, która wynosiła 11,2 mln zł. Ostatecznie wyliczona opłata z tytułu nadzoru KNF za 2016 rok wyniosła dla GK GPW 9,1 mln zł, co oznacza mniejszy koszt niż szacowana wartość w I kwartale br. Koszty operacyjne w IV kwartale br. nie będą zawierać już opłaty dla KNF z tytułu nadzoru.
- regulacje Markets in Financial Instruments Directive II (MiFID II) opracowane przez Komisję Europejską, które nakładają na instytucje finansowe nowe wymagania. Dostosowanie systemu transakcyjnego i działalności GK GPW do ww. regulacji będzie skutkowało poniesieniem pewnych dodatkowych nakładów inwestycyjnych i kosztów operacyjnych w 2016 - 2017. GK GPW analizuje obecnie niezbędne zasoby, wydatki oraz szanse biznesowe związane z wdrażaniem MiFID II.
- 5 października 2015 Turquoise, wielostronna platforma obrotu (MTF) z siedzibą w Londynie zaoferowała swoim klientom możliwość obrotu akcjami polskich spółek z indeksu WIG30. Nie można wykluczyć, że niektórzy inwestorzy będą obracać akcjami polskich spółek na Turquoise.
- rozpoczęcie obrotu na finansowym rynku towarowym co przekłada się na wzrost kosztów operacyjnych i nakładów inwestycyjnych i powinno się przełożyć na stopniowy wzrost przychodów.
- utworzenie rynku instrumentów finansowych w TGE, które wymagać będzie od IRGiT uzyskania statusu tzw. centralnego kontrahenta (CCP). Rozporządzenie Komisji Europejskiej dotyczące instrumentów pochodnych będących przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, kontrahentów centralnych i repozytoriów transakcji (EMIR) nakłada na IRGiT obowiązki co do wysokości kapitałów własnych. W ocenie spółki wymagania dotyczące poziomu kapitałów własnych wynikające z tej regulacji są spełnione i w związku z tym Spółka nie przewiduje istotnych nakładów na podwyższenie kapitału.
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii wprowadza, począwszy od 2016 r., nowy system wsparcia produkcji energii ze źródeł odnawialnych (OZE) oparty na aukcjach. Ustawa daje możliwość podmiotom objętym dotychczasowym wsparciem w postaci świadectw pochodzenia przeniesienia się do systemu aukcji, co miałoby niekorzystny wpływ na wolumeny na Rynku Praw Majątkowych oraz w Rejestrze Świadectw Pochodzenia. Ustawa ponadto zmniejsza krąg podmiotów uprawnionych do otrzymywania wsparcia w postaci zielonych świadectw (o tzw. dużą hydroenergetykę; powyżej 5 MW) oraz wprowadza ograniczenia w wydawaniu świadectw pochodzenia dla instalacji spalania wielopaliwowego, co może istotnie ograniczyć liczbę wystawianych przez RSP praw majątkowych do zielonych świadectw pochodzenia. Ponadto, Ustawa Prawo energetyczne nakłada na przedsiębiorstwa energetyczne zajmujące się wytwarzaniem energii elektrycznej, które mają prawo do otrzymania rekompensat (środków na pokrycie tzw. kosztów osieroconych) za przedterminowe rozwiązanie umów długoterminowych sprzedaży mocy i energii elektrycznej, obowiązek "publicznej" sprzedaży wytworzonej energii elektrycznej. Z upływem czasu zmniejsza się liczba podmiotów objętych tym formalnym obowiązkiem.
- prowadzone w kolejnych kwartałach projekty inwestycyjne.

INNE ISTOTNE INFORMACJE

W dniu 12 stycznia 2016 r. Walne Zgromadzenie Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. podjęło uchwałę w sprawie powołania Pani Małgorzaty Zaleskiej na stanowisko Prezesa Zarządu Giełdy.

Komisja Nadzoru Finansowego („KNF”) na posiedzeniu w dniu 9 lutego 2016 r. udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy, polegającą na powołaniu Pani Małgorzaty Zaleskiej na stanowisko Prezesa Zarządu Spółki. Zmiana w składzie Zarządu Giełdy obowiązuje od dnia doręczenia Spółce decyzji KNF tj. od 10 lutego 2016 r.

W dniu 16 marca 2016 r. Pan Karol Półtorak, Wiceprezes Zarządu GPW, złożył rezygnację z pełnionej funkcji.

Na posiedzeniu w dniu 16 marca 2016 r. Rada Nadzorcza GPW podjęła decyzję w sprawie powołania Pana Pawła Dziekońskiego na stanowisko Wiceprezesa Zarządu Giełdy.

Komisja Nadzoru Finansowego na posiedzeniu w dniu 19 kwietnia 2016 r. udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy, polegającą na powołaniu Pana Pawła Dziekońskiego na Wiceprezesa Zarządu GPW. Zmiana w składzie Zarządu Giełdy obowiązuje od dnia doręczenia Spółce decyzji KNF, tj. od 20 kwietnia 2016 r.

Dnia 23 maja 2016 r. Pan Grzegorz Zawada, Wiceprezes Zarządu GPW, złożył rezygnację z pełnionej funkcji z dniem 23 maja 2016 r. Na posiedzeniu w dniu 23 maja 2016 r. Rada Nadzorcza GPW, podjęła decyzję w sprawie powołania Pana Michała Cieciorzkiego na stanowisko Członka Zarządu Giełdy.

Komisja Nadzoru Finansowego w dniu 27 września 2016 r. udzieliła zgody na zmianę w składzie Zarządu Giełdy, polegającą na powołaniu Pana Michała Cieciorzkiego na Członka Zarządu GPW.

W ocenie Spółki, w pierwszych dziewięciu miesiącach 2016 r. nie wystąpiły inne, poza wymienionymi w niniejszym Raporcie, istotne zdarzenia i okoliczności, które byłyby istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i możliwości realizacji zobowiązań przez Spółkę lub Grupę.

X. Kwartalna informacja finansowa Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. za III kwartał 2016 r.

Przy sporządzaniu kwartalnej informacji finansowej o Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zastosowano identyczne zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego za okres dziewięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 r. W okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2016 r. nie wystąpiły inne istotne zmiany wielkości szacunkowych, w tym korekt z tytułu rezerw, rezerw i aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w MSSF oraz nie dokonano istotnych odpisów aktualizujących wartość składników aktywów. W ww. okresie Spółka i jednostki od niej zależne nie zawarły jednej lub wielu istotnych transakcji z podmiotami powiązanymi na warunkach innych niż rynkowe ani nie udzieliły poręczeń kredytu, oprócz poręczenia i pożyczki opisanych w punkcie IX.

Tabela 27: Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów (tys. zł)

	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2015	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 3 miesięcy zakończony 30.09.2015
Przychody ze sprzedaży	127 825	144 464	44 608	49 618
Koszty działalności operacyjnej	(73 458)	(90 606)	(18 580)	(30 972)
Pozostałe przychody	252	436	63	61
Pozostałe koszty	(914)	(1 430)	(343)	3
Zysk z działalności operacyjnej	53 705	52 864	25 748	18 710
Przychody finansowe	65 069	46 987	60 092	1 220
Koszty finansowe	(6 034)	(6 591)	(2 023)	(1 959)
Zysk przed opodatkowaniem	112 739	93 261	83 817	17 972
Podatek dochodowy	(9 881)	(9 670)	(4 655)	(3 527)
Zysk netto za okres	102 858	83 591	79 161	14 444
Pozostałe całkowite dochody:				
Zmiana netto wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-	(184)	-	(88)
Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych	163	29	-	47
Pozycje, które mogą być przeniesione na zyski lub straty	163	(155)	-	(41)
Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia	-	14	-	-
Pozycje, które nie podlegają przeklasyfikowaniu na zyski lub straty	-	14	-	-
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu	163	(141)	-	(41)
Całkowite dochody razem	103 022	69 005	79 161	14 403
Podstawowy/ rozwodniony zysk na akcję (w złotych)	2,45	1,99	1,89	0,34

Źródło: Spółka

Tabela 28: Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (tys. zł)

AKTYWA	30.09.2016	31.12.2015	30.09.2015
Aktywa trwałe	463 407	472 253	472 153
Rzeczowe aktywa trwałe	91 303	94 773	94 316
Wartości niematerialne	76 079	81 601	82 931
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	36 959	36 959	36 959
Inwestycje w jednostkach zależnych	254 984	254 985	253 889
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	287	282	287
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	3 795	3 653	3 772
Aktywa obrotowe	283 452	261 770	252 543
Zapasy	62	119	119
Należności handlowe oraz pozostałe należności	24 296	26 091	25 167
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	10 616
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	259 094	235 560	216 641
AKTYWA RAZEM	746 859	734 023	724 696
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA	30.09.2016	31.12.2015	30.09.2015
Kapitał własny	458 849	454 881	441 445
Kapitał podstawowy	63 865	63 865	63 865
Pozostałe kapitały	(141)	(304)	(425)
Zyski zatrzymane	395 124	391 320	378 005
Zobowiązania długoterminowe	136 199	258 242	257 680
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 733	243 800	244 424
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	1 187	2 382	2 248
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	9 055	12 060	11 009
Pozostałe zobowiązania długoterminowe	2 224	-	-
Zobowiązania krótkoterminowe	151 811	20 900	25 570
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	123 003	682	1 814
Zobowiązania handlowe	1 511	6 599	5 290
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	4 924	7 023	6 089
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	11 473	1 976	1 412
Rozliczenia międzyokresowe	9 151	1 776	8 543
Pozostałe zobowiązania	1 748	2 844	2 421
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM	746 859	734 023	724 696

Źródło: Spółka

Tabela 29: Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych (tys. zł)

	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2016	Okres 9 miesięcy zakończony 30.09.2015
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej:	67 797	69 910
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej	71 224	67 699
Podatek dochodowy (zapłacony)/ zwrócony	(3 427)	2 212
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:	58 256	43 130
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(4 224)	(1 631)
Nabycie wartości niematerialnych	(2 347)	(2 093)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	51	45
Inwestycje w jednostkach zależnych	-	(1 215)
Udzielone pożyczki	-	(100)
Odsetki otrzymane	3 186	3 452
Dywidendy otrzymane	61 590	43 072
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:	(102 825)	(104 635)
Wypłata dywidendy	(99 054)	(100 715)
Wypłata odsetek	(3 771)	(3 920)
(Zmniejszenie) / zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	23 228	8 405
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>	306	200
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	235 560	208 035
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	259 094	216 641

Źródło: Spółka

Tabela 30: Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (tys. zł)

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki			Razem kapitał własny
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzymane	
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	(243)	395 147	458 769
Dywidendy	-	-	(100 733)	(100 733)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(100 733)	(100 733)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r.	-	-	83 591	83 591
Inne całkowite dochody	-	(182)	-	(182)
Suma całkowitych dochodów ujętych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r.	-	(182)	83 591	83 409
Stan na 30 września 2015 r. (niebadane)	63 865	(425)	378 004	441 445
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	(243)	395 147	458 769
Dywidendy	-	-	(100 733)	(100 733)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(100 733)	(100 733)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	-	96 905	96 905
Inne całkowite dochody	-	(61)	-	(61)
Suma całkowitych dochodów ujętych za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	(61)	96 905	96 844
Stan na 31 grudnia 2015 r.	63 865	(304)	391 320	454 881
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	(304)	391 320	454 881
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)
Transakcje z właścicielami, ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	-	102 858	102 858
Inne całkowite dochody	-	163	-	163
Suma całkowitych dochodów ujętych za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	163	102 858	103 021
Stan na 30 września 2016 r. (niebadane)	63 865	(141)	395 124	458 849

Źródło: Spółka

XI. Załączniki

Skrócone Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe za okres
dziesięciu miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 r. oraz raport z
przeglądu niezależnego biegłego rewidenta

KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
ul. Inflancka 4A
00-189 Warszawa, Polska
Tel. +48 (22) 528 11 00
Faks +48 (22) 528 10 09
kpmg@kpmg.pl

**RAPORT NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO REWIDENTA
Z PRZEGLĄDU SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SKONSOLIDOWANEGO
SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO
OBEJMUJĄCEGO OKRES
OD 1 STYCZNIA 2016 ROKU DO 30 WRZEŚNIA 2016 ROKU**

Dla Akcjonariuszy Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

Wprowadzenie

Przeprowadziliśmy przegląd załączonego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., której jednostka dominująca ma siedzibę w Warszawie, ul. Książęca 4, sporządzonego na dzień 30 września 2016 roku („skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe”), na które składają się:

- skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej sporządzone na dzień 30 września 2016 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres trzech oraz dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2016 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2016 roku,
- skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres dziewięciu miesięcy kończący się 30 września 2016 roku, oraz
- noty objaśniające do skróconego śródrocznego sprawozdania finansowego.

Zarząd jednostki dominującej jest odpowiedzialny za sporządzenie i prezentację tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z wymogami MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską. Naszym zadaniem było przedstawienie wniosku na temat tego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w oparciu o przeprowadzony przegląd.

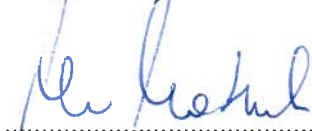
Zakres przeglądu

Przegląd przeprowadziliśmy stosownie do postanowień Krajowego Standardu Rewizji Finansowej 2410 w brzmieniu Międzynarodowego Standardu Usług Przeglądu 2410 *Przegląd śródrocznych informacji finansowych przeprowadzany przez niezależnego biegłego rewidenta jednostki* wydanego przez Radę Międzynarodowych Standardów Rewizji Finansowej i Usług Atestacyjnych (IAASB). Przegląd śródrocznego sprawozdania finansowego obejmuje wykorzystanie informacji uzyskanych w szczególności od osób odpowiedzialnych za finanse i księgowość jednostki oraz zastosowanie procedur analitycznych i innych procedur przeglądu. Zakres i metoda przeglądu istotnie różni się od zakresu badania zgodnie z Krajowymi Standardami Rewizji Finansowej oraz Międzynarodowymi Standardami Badania i nie pozwala nam na uzyskanie pewności, że zidentyfikowaliśmy wszystkie istotne zagadnienia, które mogłyby zostać zidentyfikowane w przypadku badania. Dlatego nie możemy wyrazić opinii z badania o załączonym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Wniosek

Przeprowadzony przez nas przegląd nie wykazał niczego, co pozwalałoby sądzić, iż załączone skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. na dzień 30 września 2016 roku nie zostało sporządzone, we wszystkich istotnych aspektach, zgodnie z wymogami MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

W imieniu KPMG Audyt Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością sp.k.
nr ewidencyjny 3546
ul. Inflancka 4A,
00-189 Warszawa

.....
Mirosław Matusik
Kluczowy biegły rewident
Nr ewidencyjny 90048
Komandytariusz, Pełnomocnik

25 października 2016 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe

**Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.**

za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.

październik 2016 r.

SPIS TREŚCI

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	2
II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	4
III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	5
IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	7
V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	9
1. INFORMACJE OGÓLNE	9
2. PODSTAWA SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	10
3. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	11
4. WARTOŚCI NIEMATERIALNE	12
5. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH STOWARZYSZONYCH	12
6. NALEŻNOŚCI HANDLOWE I POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	14
7. REZERWY I ODPISY AKTUALIZUJĄCE AKTYWA	14
8. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	15
9. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI OBLIGACJI	15
10. ROZLICZENIA MIĘDZYOKRESOWE	16
11. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	16
12. PODATEK DOCHODOWY	17
13. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	18
14. DYWIDENDA	20
15. SEZONOWOŚĆ	21
16. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI	21
17. SYSTEM GWARANTOWANIA ROZLICZEŃ IRGIT	27
18. ZDARZENIA PO DACIE BILANSOWEJ	28

I. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Aktywa trwałe		584 694	580 645
Rzeczowe aktywa trwałe	3	119 554	125 229
Wartości niematerialne	4	262 401	261 728
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	5	196 025	188 570
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 749	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		288	282
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		4 677	4 836
Aktywa obrotowe		462 093	442 170
Zapasy		67	135
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		300	369
Należności handlowe oraz pozostałe należności	6	37 793	81 273
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	8	423 933	360 393
AKTYWA RAZEM		1 046 787	1 022 815

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (CIĄG DALSZY)

	Nota	Stan na dzień	
		30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Kapitał własny		722 865	721 267
Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej		722 353	720 721
Kapitał podstawowy		63 865	63 865
Pozostałe kapitały		1 537	1 455
Zyski zatrzymane		656 951	655 401
Udziały niekontrolujące		512	546
Zobowiązania długoterminowe		137 314	258 799
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	9	123 733	243 800
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		2 254	4 046
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		48	84
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		9 055	10 869
Pozostałe zobowiązania		2 224	-
Zobowiązania krótkoterminowe		186 608	42 749
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji	9	123 002	682
Zobowiązania handlowe		2 841	8 597
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		8 872	9 457
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		61	55
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych		11 911	2 833
Rozliczenia międzyokresowe	10	11 630	7 263
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia		179	621
Pozostałe zobowiązania	11	28 112	13 241
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		1 046 787	1 022 815

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

II. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)	30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)
Przychody ze sprzedaży		73 658	78 733	229 150	244 071
Koszty działalności operacyjnej		(28 270)	(43 344)	(112 419)	(128 482)
Pozostałe przychody		101	234	445	1 093
Pozostałe koszty		(360)	(311)	(970)	(2 109)
Zysk z działalności operacyjnej		45 129	35 312	116 206	114 573
Przychody finansowe		3 430	1 997	10 639	8 078
Koszty finansowe		(2 065)	(1 940)	(6 162)	(6 618)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	5	2 296	311	2 282	187
Zysk przed opodatkowaniem		48 789	35 678	122 965	116 220
Podatek dochodowy	12	(8 437)	(5 566)	(22 335)	(20 732)
Zysk netto okresu		40 352	30 113	100 630	95 488
<i>Zmiana netto wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży</i>		-	(88)	-	(271)
<i>Efektywna część zmian wartości godziwej przy zabezpieczeniu przepływów pieniężnych</i>		-	47	163	75
<i>Zyski/(straty) z tytułu wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży jednostek stowarzyszonych</i>		(23)	(22)	(81)	(347)
Pozycje, które mogą być przeniesione na zyski lub straty		(23)	(63)	82	(543)
<i>Zyski/(straty) aktuarialne dotyczące rezerw na świadczenia pracownicze po okresie zatrudnienia</i>		-	-	-	14
Pozycje, które nie podlegają przeklasyfikowaniu na zyski lub straty		-	-	-	14
Pozostałe całkowite dochody po opodatkowaniu		(23)	(63)	82	(529)
Całkowite dochody razem		40 329	30 049	100 712	94 959
<i>Zysk netto okresu przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		40 337	30 113	100 604	95 408
<i>Zysk netto okresu przypadający udziałom niekontrolującym</i>		15	-	26	80
Razem zysk netto okresu		40 352	30 113	100 630	95 488
<i>Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		40 314	30 049	100 686	94 879
<i>Całkowite dochody przypadające udziałom niekontrolującym</i>		15	-	26	80
Razem całkowite dochody		40 329	30 049	100 712	94 959
Podstawowy/rozwodniony zysk na akcję (w złotych)		0,96	0,72	2,40	2,28

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

III. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej:		169 036	61 367
Wpływy pieniężne z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem		185 821	72 793
Zysk netto okresu		100 630	95 488
Korekty:		85 191	(22 695)
Podatek dochodowy		22 335	20 732
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	3	10 466	10 973
Amortyzacja wartości niematerialnych	4	9 242	8 851
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		(306)	(200)
(Zysk)/strata na sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		370	398
(Zysk)/strata netto z działalności inwestycyjnej		-	(340)
Wynik na odpisach aktualizujących wartość inwestycji w inne jednostki		-	409
(Przychody)/koszty finansowe z tytułu aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	(448)
Zysk z tytułu rozdwojenia udziałów w jednostce stowarzyszonej		(5 404)	(2 754)
Przychody z odsetek od lokat		(4 707)	(4 824)
Odsetki, koszty oraz premia z tytułu emisji obligacji		6 025	6 080
Zmiana netto rezerw na zobowiązania i inne obciążenia		(442)	(110)
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych długoterminowych		159	(1 383)
Udział w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych		(2 282)	(187)
Pozostałe		212	(105)
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań krótkoterminowych:		49 522	(59 786)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu zapasów		68	(25)
(Zwiększenie)/zmniejszenie stanu należności handlowych i pozostałych należności		43 480	(30 412)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu zobowiązań handlowych		(5 761)	(5 442)
Zwiększenie/(zmniejszenie) zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		(2 377)	(1 870)
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu rozliczeń międzyokresowych		4 367	5 079
Zwiększenie/(zmniejszenie) stanu pozostałych zobowiązań (z wyłączeniem zobowiązań z tyt. dywidendy i inwestycyjnych)		9 745	(27 116)
Podatek dochodowy (zapłacony)		(16 785)	(11 426)

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (CIAĞ DALSZY)

	Nota	Okres 9 miesięcy zakończony	
		30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej:		(2 868)	(4 484)
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych		(5 922)	(6 404)
Nabycie wartości niematerialnych		(2 278)	(4 220)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		475	963
Odsetki otrzymane		4 707	4 824
Dywidendy otrzymane		150	352
Przepływy pieniężne z działalności finansowej:		(102 934)	(104 840)
Wypłata dywidendy		(99 114)	(100 715)
Wypłata odsetek		(3 770)	(3 920)
Spłata leasingu finansowego		(50)	(205)
(Zmniejszenie)/zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		63 234	(47 958)
<i>Wpływ zmian kursów walut na saldo środków pieniężnych w walutach</i>		306	200
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu		360 393	389 042
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu		423 933	341 284

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

IV. SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontro- lujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podsta- wowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzy- mane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	1 455	655 401	720 721	546	721 267
Dywidendy	-	-	(99 054)	(99 054)	(60)	(99 114)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(99 054)	(99 054)	(60)	(99 114)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	-	100 604	100 604	26	100 630
Inne całkowite dochody	-	82	-	82	-	82
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r.	-	82	100 604	100 687	26	100 713
Stan na dzień 30 września 2016 r. (niebadane)	63 865	1 537	656 951	722 353	512	722 865

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontro- lujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podsta- wowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzy- mane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	1 930	633 555	699 350	1 116	700 466
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	(1 074)	(1 074)	(637)	(1 711)
Dywidendy	-	-	(100 733)	(100 733)	-	(100 733)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(101 807)	(101 807)	(637)	(102 444)
Zysk netto za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	-	123 652	123 652	67	123 719
Inne całkowite dochody	-	(475)	-	(475)	-	(475)
Całkowite dochody za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.	-	(475)	123 652	123 177	67	123 244
Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.	63 865	1 455	655 401	720 721	546	721 267

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM (CIĄG DALSZY)

	Kapitał własny akcjonariuszy jednostki dominującej				Udziały niekontro- lujące	Razem kapitał własny
	Kapitał podsta- wowy	Pozostałe kapitały	Zyski zatrzy- mane	Razem		
Stan na dzień 31 grudnia 2014 r.	63 865	1 930	633 555	699 350	1 116	700 466
Nabycie udziałów niekontrolujących	-	-	(360)	(360)	(255)	(615)
Dywidendy	-	-	(100 733)	(100 733)	-	(100 733)
Transakcje z właścicielami ujęte bezpośrednio w kapitale własnym	-	-	(101 093)	(101 093)	(255)	(101 348)
Zysk netto za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r.	-	-	95 408	95 408	80	95 488
Inne całkowite dochody	-	(529)	-	(529)	-	(529)
Całkowite dochody za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r.	-	(529)	95 408	94 879	80	94 959
Inne zmiany w kapitale	-	-	16	16	-	16
Stan na dzień 30 września 2015 r. (niebadane)	63 865	1 401	627 886	693 152	941	694 093

Załączone noty stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

V. NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO SKRÓCONEGO ŚRÓDROCZNEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

1. Informacje ogólne

1.1. Nadanie osobowości prawnej i zakres działalności jednostki

Jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) jest Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie Spółka Akcyjna („Giełda”, „GPW”, „Spółka”, „jednostka dominująca”) z siedzibą w Warszawie przy ul. Książęcej 4. Spółka została utworzona aktem notarialnym podpisanym w dniu 12 kwietnia 1991 r. i zarejestrowana w Sądzie Gospodarczym w Warszawie w dniu 25 kwietnia 1991 r., numer rejestru KRS 0000082312, NIP 526-025-09-72, Regon 012021984. GPW jest spółką notowaną na Głównym Rynku GPW od 9 listopada 2010 r.

Do zasadniczego zakresu działalności Grupy należy organizacja giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związana z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu. Grupa prowadzi działalność na następujących rynkach:

- **Główny Rynek GPW** (obróć akcjami, innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym oraz innymi instrumentami rynku kasowego, a także instrumentami pochodnymi),
- **NewConnect** (obróć akcjami i innymi instrumentami finansowymi o charakterze udziałowym małych i średnich spółek),
- **Catalyst** (obróć obligacjami korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi, listami zastawnymi prowadzony przez GPW i BondSpot),
- **Treasury BondSpot Poland** (hurtowy obrót obligacjami skarbowymi prowadzony przez BondSpot).

Grupa również organizuje i prowadzi obrót na rynkach prowadzonych przez Towarową Giełdę Energii S.A. („TGE”, „TGE S.A.”) oraz InfoEngine S.A.:

- **Rynki Energii** (obróć energią elektryczną w ramach Rynku Dnia Bieżącego, Rynku Dnia Następnego, Rynku Terminowego Towarowego, Aukcji energii),
- **Rynek Gazu** (obróć gazem ziemnym z fizyczną dostawą w ramach Rynku Dnia Bieżącego i Następnego oraz Rynku Terminowego Towarowego),
- **Rynek Praw Majątkowych** (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej),
- **Rynek Uprawnień do Emisji CO₂** (obróć uprawnieniami do emisji CO₂),
- **Platforma obrotu towarami w segmencie OTC** (*Over-the-counter*, stanowi uzupełnienie oferty w zakresie obrotu towarami poza segmentem giełdowym: obrót energią elektryczną, biomasą do celów energetycznych oraz prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia).

Dnia 23 lutego 2015 r. TGE otrzymała decyzję Ministra Finansów zezwalającą TGE na prowadzenie giełdy i rozpoczęcie działalności w zakresie obrotu na Rynku Instrumentów Finansowych. Rynek Instrumentów Finansowych został uruchomiony 4 listopada 2015 r.

Grupa GPW prowadzi również:

- **Izbę Rozliczeniową – Rozrachunkową** (pełniąca funkcję giełdowej izby rozrachunkowej dla transakcji, których przedmiotem są towary giełdowe),
- **Usługi Operatora Handlowego (OH)** oraz **Podmiotu Odpowiedzialnego za Bilansowanie (POB)** – oba rodzaje usług prowadzone są przez InfoEngine S.A., funkcja bilansowania polega na zgłaszaniu do realizacji umów sprzedaży energii elektrycznej oraz rozliczaniu z operatorem sieci przesyłowej niezbilansowania, czyli różnic pomiędzy rzeczywistym zużyciem lub produkcją energii elektrycznej, a przyjętymi do realizacji umowami sprzedaży energii elektrycznej.

GPW jest także obecna na Ukrainie poprzez przedstawicielstwo Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. oraz w Londynie poprzez stałego przedstawiciela GPW, którego celem jest wsparcie działań akwizycyjnych na tamtejszym rynku, w szczególności w obszarze pozyskiwania nowych inwestorów i członków Giełdy.

1.2. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd jednostki dominującej w dniu 25 października 2016 r.

1.3. Skład i działalność Grupy

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. wraz z niżej wymienionymi jednostkami zależnymi tworzy Grupę Kapitałową Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie:

- Grupa Kapitałowa Towarowej Giełdy Energii S.A. („GK TGE”),
- BondSpot S.A. („BondSpot”),
- GPW Centrum Usług S.A. („GPW CU”), dawniej WSE Services S.A.,
- Instytut Analiz i Ratingu S.A. („IAiR”).

Jednostkami stowarzyszonymi, na które Grupa wywiera znaczący wpływ, są:

- Grupa Kapitałowa KDPW S.A. („KDPW”),
- Centrum Giełdowe S.A. („CG”),
- Aquis Exchange Limited („Aquis”).

2. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 34 „Śródroczna Sprawozdawczość Finansowa” zatwierdzonym przez Unię Europejską.

GPW w notach do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („Grupa”) zawarła, zdaniem Zarządu jednostki dominującej, wszystkie istotne informacje potrzebne dla właściwej oceny sytuacji majątkowej i finansowej Grupy na dzień 30 września 2016 r. oraz wyniku finansowego za okres od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2016 r.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Grupę w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Zarząd jednostki dominującej nie stwierdza istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

Przygotowując skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe, Grupa stosowała te same zasady rachunkowości, co opisane w zbadanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 r., za wyjątkiem zmian wynikających z zastosowania nowych standardów jak opisano poniżej. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. powinno być czytane łącznie ze zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2015 r.

Dla sprawozdań finansowych Grupy za rok obrotowy rozpoczynający się z dnia 1 stycznia 2016 r. efektywne są następujące zmiany do istniejących standardów, które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską:

- 1) Zmiany do MSSF 11 Wspólne ustalenia umowne - ujmowania nabycia udziałów we wspólnych działaniach,
- 2) Zmiany do MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe oraz MSR 38 Wartości niematerialne - wyjaśnienia w zakresie akceptowalnych metod umorzenia i amortyzacji,
- 3) Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2012-2014,
- 4) Zmiany do MSR 1 Prezentacja sprawozdań finansowych - inicjatywa dotycząca ujawnień,
- 5) Zmiany do MSR 27 Jednostkowe Sprawozdania Finansowe - metoda praw własności w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

Grupa ocenia, że powyższe zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

Ważne oszacowania i osądy księgowe dokonywane przez Zarząd jednostki dominującej przy stosowaniu zasad rachunkowości Grupy oraz kluczowe źródła niepewności były takie same, jak te stosowane w zbadanym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym na dzień 31 grudnia 2015 r. za wyjątkiem osądów dotyczących opłat na pokrycie kosztów nadzoru nad rynkiem kapitałowym jak opisano w notce 13.1.

3. Rzeczowe aktywa trwałe

Tabela 1: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii rzeczowych aktywów trwałych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	125 229	119 762
Zwiększenia	5 922	23 813
Reklasyfikacja	(333)	(2 655)
Inne korekty	-	78
Zmniejszenia	(798)	(773)
Amortyzacja	(10 466)	(14 996)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	119 554	125 229

Na dzień 30 września 2016 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 811 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w GPW.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość zakontraktowanych nakładów inwestycyjnych dotyczących rzeczowych aktywów trwałych wynosiła 1 094 tys. zł i dotyczyła głównie przebudowy pomieszczeń w budynku GPW.

4. Wartości niematerialne

Tabela 2: Zmiany wartości księgowej netto poszczególnych kategorii wartości niematerialnych

	Okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2016 (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 r.
Wartość księgowa netto na początek okresu	261 728	261 019
Zwiększenia	9 626	10 315
Reklasyfikacja	329	2 655
Utrata wartości	-	(93)
Zmniejszenia	(40)	(327)
Amortyzacja	(9 242)	(11 841)
Wartość księgowa netto na koniec okresu	262 401	261 728

Na dzień 30 września 2016 r. wartość zakontraktowanych zobowiązań inwestycyjnych dotyczących wartości niematerialnych wynosiła 499 tys. zł i dotyczyła głównie:

- elektronicznego obiegu dokumentów,
- wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW.

Na dzień 31 grudnia 2015 r. wartość ta wyniosła 13 884 tys. zł i dotyczyła głównie:

- systemu UTP-Derywaty,
- elektronicznego obiegu dokumentów,
- licencji na produkty Microsoft w GPW S.A.,
- systemu X-Stream Trading w TGE,
- wdrożenia systemu finansowo-księgowego AX 2012 z nowymi modułami „konsolidacja” i „budżetowanie” w GPW Centrum Usług S.A.

5. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Na dzień 30 września 2016 r. jednostka dominująca posiadała udziały w następujących podmiotach stowarzyszonych:

- Grupa Kapitałowa KDPW S.A.,
- Centrum Giełdowe S.A.,
- Aquis Exchange Limited.

Tabela 3: Wartość księgowa udziałów w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień	
	30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Grupa Kapitałowa KDPW S.A.	162 865	157 365
Centrum Giełdowe S.A.	16 385	16 261
Aquis Exchange Limited	16 775	14 944
Razem	196 025	188 570

Tabela 4: Zmiany wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

	Stan na dzień/Dane za okres	
	9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)	12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2015 r.
Stan na początek okresu	188 570	188 104
Zysk z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis Exchange Limited	5 404	2 754
Dywidenda	(150)	(352)
Udział w zyskach/(stratach) po opodatkowaniu	2 282	(1 530)
Udział w pozostałych całkowitych dochodach	(81)	(405)
Stan na koniec okresu	196 025	188 570

10 czerwca 2016 r. GPW wraz z pozostałymi akcjonariuszami Aquis zawarła umowę dotyczącą akcji Aquis Exchange Limited. W ramach podpisanego aneksu do umowy akcjonariuszy GPW zobowiązała się do warunkowej sprzedaży całego pakietu akcji Aquis po cenie 37 GBP za akcję. Ww. opcja call może zostać wykonana przez akcjonariuszy Aquis w przypadku negatywnej decyzji GPW dotyczącej przeprowadzenia oferty publicznej lub w przypadku negatywnej decyzji GPW dotyczącej ewentualnej restrukturyzacji Aquis koniecznej do przeprowadzenia oferty publicznej. Opcja call jest ważna do końca listopada 2017 r. i później wygasa.

W trzech pierwszych kwartałach 2016 r. miały miejsce cztery transze emisji akcji Aquis Exchange Limited odpowiednio w: maju, lipcu, sierpniu i wrześniu. Cena zakupu akcji nowej emisji wyniosła 18,50 GBP za jedną akcję, tzn. więcej niż cena zapłacona przez GPW przy nabywaniu akcji Aquis (13,02 GBP za akcję). Ze względu na fakt, iż cena akcji nowych emisji istotnie przewyższała cenę, po której akcje nabyła GPW, wartość inwestycji GPW w Aquis wzrosła i spółka zrealizowała zysk z tytułu rozwodnienia w kwocie 5 404 tys. zł. Wzrost ten nastąpił pomimo spadku udziału GPW w spółce. W wyniku emisji, w których GPW nie brała udziału, udział GPW w liczbie akcji spółki Aquis spadł z poziomu 31,01% na dzień 31 grudnia 2015 r. do poziomu 23,60% na dzień 30 września 2016 r., a udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu spadł z poziomu 26,33% do poziomu 20,79%.

Szczegóły dotyczące kalkulacji zysku GPW z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis przedstawia poniższa tabela.

Tabela 5: Rozwodnienie udziałów Aquis w 2016 r.

	maj 2016	lipiec 2016	sierpień 2016	wrzesień 2016	Razem
Udział GPW w prawach majątkowych i prawach głosu Aquis:					
przed emisją akcji	26,33%	23,30%	21,37%	21,11%	n/d
po emisji akcji	23,30%	21,37%	21,11%	20,79%	n/d
Gotówka wniesiona przez nowych akcjonariuszy Aquis	19 482	14 275	2 091	2 629	38 477
Zysk GPW z tytułu rozwodnienia akcji Aquis	3 064	1 808	238	294	5 404

Zysk z tytułu rozwodnienia akcji Aquis został ujęty w przychodach finansowych Grupy.

6. Należności handlowe i pozostałe należności

Tabela 6: Należności handlowe i pozostałe należności

	Stan na dzień	
	30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
<i>Należności handlowe brutto</i>	32 967	39 164
<i>Odpis aktualizujący wartość należności handlowych</i>	(1 983)	(1 716)
Razem należności handlowe	30 984	37 448
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe czynne	5 606	4 203
Inne należności i przedpłaty	1 073	1 655
Należności z tytułu pozostałych rozrachunków publiczno-prawnych	130	37 967
Razem pozostałe należności	6 809	43 825
Razem należności handlowe oraz pozostałe należności	37 793	81 273

7. Rezerwy i odpisy aktualizujące aktywa

W okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2016 r. skorygowano salda odpisów aktualizujących składniki majątkowe o następujące kwoty:

- odpisy na należności: wzrost o 268 tys. zł (zawiązanie: 517 tys. zł, rozwiązanie: 160 tys. zł, należności spisane jako nieściągalne: 90 tys. zł),

Ponadto w okresie od 1 stycznia 2016 r. do 30 września 2016 r. nastąpiły następujące zmiany w odniesieniu do rezerw:

- zmniejszono rezerwę na sprawy sporne i pozostałe o kwotę 470 tys. zł,

- zmniejszono rezerwę na zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych (głównie nagród rocznych) o kwotę 2 377 tys. zł (rozwiązanie rezerw w kwocie 4 023 tys. zł, wykorzystanie rezerwy w kwocie 7 341 tys. zł, zawiązanie rezerw w kwocie 8 991 tys. zł).

8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Tabela 7: Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	Stan na dzień	
	30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Gotówka w kasie	27	4
Rachunki bieżące	269 926	123 066
Lokaty bankowe	153 980	237 323
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	423 933	360 393

9. Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

Tabela 8: Zobowiązania z tytułu emisji obligacji

	Stan na dzień	
	30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - długoterminowe:	123 733	243 800
Emisja obligacji serii A i B	-	120 257
Emisja obligacji serii C	123 733	123 543
Zobowiązania z tytułu emisji obligacji - krótkoterminowe:	123 002	682
Emisja obligacji serii A i B	121 323	-
Emisja obligacji serii C	1 679	682
Razem zobowiązania z tytułu emisji obligacji	246 735	244 482

Obligacje serii A i B

W dniu 5 grudnia 2011 r. Zarząd GPW podjął uchwałę o emisji obligacji na okaziciela serii A i B. Celem emisji obligacji było finansowanie przedsięwzięć GPW, takich jak konsolidacja instytucjonalna na rynku towarów giełdowych i poszerzenie listy produktów dostępnych dla inwestorów na tym rynku oraz przedsięwzięcia technologiczne w obszarze rynków finansowych i rynku towarowego.

Emisja obligacji serii A skierowana wyłącznie do inwestorów kwalifikowanych o wartości nominalnej 170 000 tys. zł nastąpiła w dniu 23 grudnia 2011 r.

Obligacje serii B o wartości nominalnej 75 000 tys. zł zostały zaoferowane w trybie publicznej oferty w dniu 10 lutego 2012 r. Emisja obligacji serii B nastąpiła w dniu 15 lutego 2012 r.

Obligacje serii A i B zostały wprowadzone do obrotu na rynku Catalyst prowadzonym przez GPW i BondSpot, gdzie prowadzi się obrót obligacjami: korporacyjnymi, komunalnymi, spółdzielczymi, skarbowymi oraz listami zastawnymi. Wartość nominalna 1 obligacji wynosiła 100 zł. Obligacje GPW są obligacjami niezabezpieczonymi o zmiennym oprocentowaniu. Oprocentowanie jest stałe w okresie odsetkowym i jest oparte o stopę WIBOR 6M z marżą w wysokości 117 punktów bazowych.

Dzień wykupu obligacji serii A oraz B przypada na dzień 2 stycznia 2017 r. W październiku 2015 r. nastąpił częściowy wcześniejszy wykup obligacji serii A i B o wartości nominalnej 124 516 tys. zł.

Obligacje serii C

Dnia 6 października 2015 r. GPW wyemitowała 1 250 000 sztuk obligacji na okaziciela serii C o łącznej wartości nominalnej 125 000 tys. zł. Wartość nominalna i cena emisyjna jednej obligacji wyniosła 100 zł. Przychody z ww. emisji posłużyły do częściowego wykupu obligacji serii A i B. Obligacje serii C są oprocentowane według stałej stopy procentowej w wysokości 3,19 procent w skali roku. Odsetki od obligacji będą wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu obligacji przypada na 6 października 2022 r. i nastąpi poprzez płatność na rzecz obligatariuszy ich wartości nominalnej.

Obligacje serii C zostały wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu na Catalyst.

W sierpniu 2016 r. GPW poinformowała o rozważanej emisji obligacji nowej serii. Planowana emisja związana jest z refinansowaniem wykupu wyemitowanych obligacji GPW serii A i B, którego data przypada na 2 stycznia 2017 r. Dnia 13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1.200.000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela serii D i E o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej emisji 120.000 tys. zł. Przewidywany termin emisji obligacji serii D to 2 stycznia 2017 r. oraz serii E: 18 stycznia 2017 r. Szczegóły dotyczące emisji obligacji serii D i E zostały przedstawione w nocy „Zdarzenia po dacie bilansowej”.

10. Rozliczenia międzyokresowe

Tabela 9: Rozliczenia międzyokresowe

	Stan na dzień	
	30 września 2016 r. (niebadane)	31 grudnia 2015 r.
Razem rynek finansowy	7 718	-
Razem rynek towarowy	1 665	4 461
Pozostałe przychody	494	286
Rozliczenia międzyokresowe przychodów	9 877	4 747
Razem rozliczenia międzyokresowe bierne	1 753	2 516
Razem rozliczenia międzyokresowe	11 630	7 263

Rozliczenia międzyokresowe przychodów z rynku finansowego i towarowego dotyczą opłat rocznych od uczestników rynków.

11. Pozostałe zobowiązania

Na pozostałe zobowiązania krótkoterminowe na dzień 30 września 2016 r. składają się m.in. zobowiązania z tytułu podatku VAT oraz zobowiązania z tytułu zakupów inwestycyjnych.

12. Podatek dochodowy

Tabela 10: Podział podatku dochodowego na część bieżącą i odroczoną

	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)	30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)
Podatek dochodowy bieżący	4 914	4 810	25 936	21 021
Podatek odroczony	3 523	756	(3 601)	(289)
Razem podatek dochodowy	8 437	5 566	22 335	20 732

Zgodnie z przepisami podatkowymi obowiązującymi w Polsce stawka podatkowa obowiązująca w latach 2016 i 2015 to 19%.

Tabela 11: Uzgodnienie teoretycznego podatku wynikającego z zysku brutto i ustawowej stawki podatkowej do obciążenia z tytułu podatku dochodowego wykazanego w sprawozdaniu z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony		Okres 9 miesięcy zakończony	
	30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)	30 września 2016 r. (niebadane)	30 września 2015 r. (niebadane)
Zysk przed opodatkowaniem	48 789	35 678	122 965	116 220
Stawka podatku dochodowego	19%	19%	19%	19%
Podatek dochodowy według ustawowej stawki podatkowej	9 270	6 779	23 363	22 082
Efekt podatkowy:	(833)	(1 213)	(1 029)	(1 349)
Kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów	13	137	222	211
Zrealizowana strata podatkowa*	-	(1 291)	-	(1 291)
Dodatkowych dochodów podlegających opodatkowaniu	(14)	-	(8)	-
(Zysku) z tytułu rozwodnienia udziałów w Aquis	(445)	-	(1 027)	-
Strat podatkowych jednostek zależnych nie ujętych w odroczonym podatku dochodowym	69	89	218	378
Niepodlegających opodatkowaniu udziałów w (zyskach)/stratach jednostek stowarzyszonych	(436)	12	(434)	35
Pozostałych korekt	(20)	(160)	-	(682)
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	8 437	5 566	22 335	20 732

* Dotyczy straty podatkowej zrealizowanej na sprzedaży jednostki zależnej, na którą nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w latach ubiegłych.

13. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Podmiotami powiązanymi z Grupą są jej jednostki stowarzyszone (Grupa KDPW S.A., Centrum Giełdowe S.A. oraz Aquis Exchange Limited) oraz Skarb Państwa, jako podmiot dominujący (posiadający na dzień 30 września 2016 r. 35,00% udziału w kapitale akcyjnym oraz 51,76% głosów na Walnym Zgromadzeniu jednostki dominującej), jednostki kontrolowane i współkontrolowane przez Skarb Państwa oraz jednostki, na które Skarb Państwa ma znaczący wpływ. Ponadto podmiotami powiązanymi są członkowie kluczowego personelu kierowniczego Grupy.

13.1. Informacje o transakcjach z podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa

Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej jednoznaczne identyfikowanie i agregowanie transakcji z wszystkimi podmiotami powiązanymi ze Skarbem Państwa.

Spółki z udziałem Skarbu Państwa

Spółki z udziałem Skarbu Państwa, z którymi jednostka dominująca zawiera transakcje, są emitentami (od których GPW pobiera opłaty za wprowadzenie oraz notowanie), oraz członkami giełdy (od których GPW pobiera opłaty za możliwość zawierania transakcji na rynku giełdowym, za dostęp do systemów informatycznych GPW oraz od obrotu instrumentami finansowymi).

W grupie największych odbiorców jednostki dominującej jedynym podmiotem z udziałem Skarbu Państwa, z którym GPW zawarła indywidualnie istotne transakcje, a który zidentyfikowano na podstawie „Listy podmiotów nadzorowanych przez MSP” opublikowanej przez Ministerstwo Skarbu Państwa, była Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A. W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 r. łączna wartość sprzedaży do ww. spółki wyniosła 7 072 tys. zł, a w analogicznym okresie 2015 r.: 8 723 tys. zł.

Spółki z udziałem Państwa, z którymi TGE oraz IRGiT zawiera transakcje są uczestnikami rynków prowadzonych przez TGE oraz członkami Izby Rozliczeniowej. Opłaty od ww. podmiotów pobierane są za uczestnictwo oraz z tytułu transakcji zawieranych na rynkach prowadzonych przez TGE, w zakresie wystawiania oraz umarzania praw majątkowych do świadectw pochodzenia oraz z tytułu rozliczania transakcji.

Wśród największych odbiorców Grupy TGE, z którymi Grupa TGE zawarła indywidualnie istotne transakcje, znajduje się Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. („PGNiG”). Łączne przychody TGE i IRGiT od PGNiG w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 r. wyniosły 8 566 tys. zł, a w analogicznym okresie 2015 r.: 7 409 tys. zł. PGNiG jest uczestnikiem rynków prowadzonych przez TGE oraz członkiem Izby.

Wśród dostawców Grupy nie zidentyfikowano spółek z udziałem Skarbu Państwa, z którymi Grupa zawierała indywidualnie oraz łącznie istotne transakcje.

Wszystkie transakcje handlowe z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa są zawierane w normalnym trybie działalności i są dokonywane na warunkach rynkowych. Grupa ocenia, iż indywidualny oraz łączny wpływ pozostałych transakcji handlowych z jednostkami z udziałem Skarbu Państwa w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2016 r. nie był istotny.

Spółki Grupy na mocy polskich przepisów podlegają obowiązkowi podatkowemu. W związku z tym, płacą one podatek Skarbowi Państwa, który jest jednostką powiązaną. Zasady i przepisy obowiązujące spółki Grupy w tym zakresie są identyczne z tymi, które obowiązują pozostałe jednostki niebędące jednostkami powiązanymi.

Komisja Nadzoru Finansowego

Ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r. o zmianie ustawy o nadzorze nad rynkiem kapitałowym oraz niektórych innych ustaw znacząco rozszerzyła krąg podmiotów finansujących nadzór i zmieniła wysokości kontrybucji poszczególnych podmiotów. Od 1 stycznia 2016 r. weszło w życie rozporządzenie Ministra Finansów określające m. in. sposób wyliczania oraz sposób i terminy uiszczania opłat przez podmioty zobowiązane. W efekcie wysokość kosztów ponoszonych z tego tytułu przez Grupę GPW znacząco spadnie w 2016 r. i w latach kolejnych w stosunku do 2015 r., kiedy to wyniosły one 22,0 mln zł.

W związku z powyższymi zmianami w przepisach, w 2016 r. GK GPW zdecydowała o zmianie momentu rozpoznania zobowiązania z tytułu opłat na rzecz KNF oraz momentu ujęcia kosztu z tego tytułu. W poprzednich latach GK GPW ujmowała 1/12 rocznych opłat na rzecz KNF w kolejnych miesiącach roku. Od 2016 r. szacunkowa całościowa kwota opłaty rocznej na rzecz KNF obciąża wyniki GK GPW każdego pierwszego kwartału.

W wyniku zmiany momentu ujmowania opłat na rzecz KNF, koszty operacyjne GK GPW w okresie dziewięciu miesięcy zakończonym 30 września 2016 r. zawierają roczną opłatę w wysokości 9 076 tys. zł (ostateczna opłata za 2016 r. ustalona na podstawie komunikatu przewodniczącego KNF z dnia 30 sierpnia 2016 r.). Wysokość ww. opłat w okresie 9 pierwszych miesięcy 2015 r. wyniosła 17 443 tys. zł.

Szczegóły dotyczące zmian w opłatach na rzecz KNF zostały zaprezentowane w sprawozdaniu finansowym Grupy GPW za okres 3 miesięcy zakończony 31 marca 2016 r.

13.2. Transakcje ze spółkami stowarzyszonymi

Tabela 12: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 30 września 2016 r. (niebadane)		Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	-	-	-	33	-	39
Centrum Giełdowe S.A.	-	56	-	264	45	480
Aquis Exchange Limited	6	-	6	-	21	-
Razem	6	56	6	298	66	519

Tabela 13: Transakcje spółek Grupy GPW ze spółkami stowarzyszonymi

	Stan na 31 grudnia 2015 r.		Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)	
	Należ- ności	Zobowią- zania	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej	Przychody ze sprzedaży	Koszty działalności operacyjnej
Grupa KDPW S.A.	1	1	38	23	80	33
Centrum Giełdowe S.A.	-	146	2	243	2	854
Aquis Exchange Limited	7	-	9	-	9	-
Razem	8	147	49	266	91	887

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. zł, o ile nie podano inaczej)

W okresie 9 pierwszych miesięcy 2016 r. i 2015 r. nie zostały spisane w koszty należności od jednostek stowarzyszonych, jak również nie utworzono istotnych odpisów aktualizujących należności od jednostek stowarzyszonych.

W związku z posiadaniem i najmem powierzchni w kompleksie Centrum Giełdowe, GPW ponosi opłaty za najem oraz eksploatację powierzchni biurowej, w tym części wspólnych, na rzecz spółki zarządzającej budynkiem – Centrum Giełdowe S.A.

GPW w roku 2015 i 2016 prowadziła transakcje ze Wspólnotą Lokalową "Książęca 4", której jest członkiem. Koszty z tego tytułu w 9 pierwszych miesiącach 2016 r. wyniosły 2 500 tys. zł, a w 9 pierwszych miesiącach 2015 r.: 2 656 tys. zł.

13.3. Informacje o wynagrodzeniach i świadczeniach dla kluczowego personelu kierowniczego

Personelem kierowniczym Grupy jest Zarząd Giełdy i Rada Giełdy. Przedstawione w poniższej tabeli dane dotyczą wszystkich (byłych i obecnych) członków Zarządu Giełdy i Rady Giełdy, którzy sprawowali swoje funkcje odpowiednio w 2015 i 2016 r.

W tabeli nie zaprezentowano składek na ubezpieczenie społeczne w części pokrywanej przez pracodawcę.

Tabela 14: Koszty z tytułu wynagrodzeń i świadczeń dla kluczowego personelu kierowniczego Grupy

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)		Okres 9 miesięcy zakończony 30 września (niebadane)	
	2016	2015	2016	2015
Wynagrodzenia podstawowe	688	865	2 338	2 599
Ekwiwalent urlopowy	-	-	80	-
Premia - Bank Premii*	(844)	225	(585)	1 072
Premia - wypłata jednorazowa*	(633)	168	(460)	804
Premia - akcje fantomowe*	(606)	168	(460)	804
Pozostałe świadczenia	20	46	71	123
Świadczenia po okresie zatrudnienia	37	145	217	774
Razem wynagrodzenia Zarządu Giełdy	(1 338)	1 618	1 201	6 176
Wynagrodzenia Rady Giełdy	141	139	398	406
Razem wynagrodzenia kluczowego personelu kierowniczego	(1 197)	1 757	1 599	6 582

* Ujemne kwoty premii w 2016 r. wynikają z rozwiązania rezerw na premie Zarządu Giełdy za 2015 r. w kwocie 2,4 mln zł (w tym: 0,7 mln zł wypłata jednorazowa, 1,0 mln zł bank premii, 0,7 mln zł akcje fantomowe).
W 2015 r. analogiczne rozwiązanie rezerw wyniosło łącznie 0,4 mln zł.

14. Dywidenda

Dnia 22 czerwca 2016 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie GPW podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Spółki za 2015 r., w tym postanowiło przeznaczyć na wypłatę dywidendy kwotę 99 054 tys. zł. Wysokość dywidendy przypadającej na jedną akcję wyniesie 2,36 zł. Dzień dywidendy ustalono na 20 lipca 2016 r. Dywidenda została wypłacona 4 sierpnia 2016 r. Dywidenda wypłacona Skarbowi Państwa wyniosła 34 665 tys. zł.

15. Sezonowość

Działalność Grupy nie charakteryzuje się znaczącą sezonowością za wyjątkiem przychodów z Rynku Towarowego, w odniesieniu do których można zidentyfikować sezonowość dotyczącą miesięcy roku (przychody pierwszych miesięcy są wyższe niż przychody osiągnięte w pozostałych kwartałach roku).

16. Informacje dotyczące segmentów działalności

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym informacje o segmentach ujmowane są w oparciu o elementy składowe jednostki, które zarządzający monitorują w zakresie podejmowania decyzji operacyjnych. Segmenty operacyjne to elementy składowe jednostki, dla których dostępna jest oddzielna informacja finansowa, regularnie oceniana przez osoby podejmujące kluczowe decyzje odnośnie alokacji zasobów i oceniające działalność Grupy.

Dla celów zarządczych, Grupa została podzielona w oparciu o rodzaje świadczonych usług. Wydzielono trzy główne segmenty sprawozdawcze. Są to:

- 1) Segment **Rynek Finansowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu instrumentami finansowymi oraz działalność związaną z tym obrotem. Jednocześnie Grupa prowadzi działalność w zakresie edukacji, promocji i informacji związanej z funkcjonowaniem rynku kapitałowego, a także organizuje alternatywny system obrotu.

W ramach rynku finansowego wyróżniono następujące trzy kategorie:

- obsługa obrotu (głównie przychody z opłat transakcyjnych uzależnione od obrotów giełdowych, z opłat za dostęp do systemów giełdowych);
- obsługa emitentów (przychody z opłat rocznych za notowanie papierów wartościowych oraz opłat jednorazowych np. za wprowadzenie papierów wartościowych do obrotu giełdowego);
- sprzedaż informacji giełdowych (głównie przychody ze sprzedaży informacji do dystrybutorów informacji, danych historycznych).

Segment Rynek finansowy obejmuje działalność spółek GPW S.A. i BondSpot S.A.

- 2) Segment **Rynek Towarowy** obejmuje działalność Grupy dotyczącą organizowania giełdowego obrotu towarami oraz działalność związaną z tym obrotem. Za pośrednictwem spółki Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A. („IRGIT”), Grupa prowadzi rozliczenia i rozrachunek na rynku towarowym, natomiast za pośrednictwem spółki TGE – giełdowy obrót towarami (energia elektryczna, gaz) i prawami majątkowymi oraz Rejestr Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej. Grupa GPW uzyskuje również przychody z tytułu prowadzenia działalności operatora handlowego na rynku energii elektrycznej.

Segment Rynku Towarowego składa się z następujących kategorii:

- obsługa obrotu (głównie przychody osiągnięte na Rynku Energii z obrotu energią elektryczną - na rynku kasowym i terminowym, przychody z obrotu gazem ziemnym - na rynku kasowym i terminowym, przychody osiągnięte na Rynku Praw Majątkowych z obrotu prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- prowadzenie Rejestru Świadectw Pochodzenia energii elektrycznej (głównie przychody osiągnięte z tytułu wystawiania praw majątkowych do świadectw pochodzenia energii elektrycznej oraz umarzania świadectw pochodzenia);

- Rynek Uprawnień do Emisji CO₂ (obróć prawami majątkowymi do świadectw pochodzenia energii elektrycznej);
- rozliczenia transakcji (przychody z innych opłat od uczestników (członków) rynku). Segment Rynek towarowy obejmuje działalność Grupy TGE.

3) Segment **Pozostałe** obejmuje działalność spółek IAI R oraz GPW Centrum Usług.

Zasady rachunkowości segmentów operacyjnych są takie same jak zasady rachunkowości Grupy GPW S.A.

Zarząd monitoruje oddzielnie głównie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności. Ocena poszczególnych segmentów jest dokonywana do poziomu zysku/straty netto.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych, podobnie jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Segmenty operacyjne Grupy koncentrują swoją działalność na terenie Polski.

Poniższe tabele przedstawiają uzgodnienie danych analizowanych przez Zarząd jednostki dominującej z danymi prezentowanymi w niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Tabela 15: Segmenty operacyjne - przychody ze sprzedaży

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Sprzedaż do klientów zewnętrznych	134 954	94 196	-	-	229 150
Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne	1 060	164	144	(1 368)	-
Przychody ze sprzedaży	136 014	94 360	144	(1 368)	229 150

Tabela 16: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży	136 014	94 360	144	(1 368)	229 150
Koszty działalności operacyjnej:	(80 807)	(32 369)	(613)	1 370	(112 419)
w tym amortyzacja	(15 782)	(3 831)	(97)	-	(19 710)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	55 207	61 991	(469)	2	116 731
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(657)	132	39	(39)	(525)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	54 550	62 123	(430)	(37)	116 206
Zysk/(strata) z działalności finansowej*, w tym:	59 250	1 386	27	(56 186)	4 477
przychody odsetkowe	3 357	1 322	27	-	4 706
przychody z tyt. dywidend	61 590	-	-	(61 590)	-
koszty odsetkowe	(5 666)	(5)	-	-	(5 671)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	2 282	2 282
Zysk przed opodatkowaniem	113 800	63 509	(403)	(53 940)	122 965
Podatek dochodowy	(10 095)	(12 240)	-	-	(22 335)
Zysk netto okresu	103 705	51 269	(403)	(53 940)	100 630

* Kwota „wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” zawiera zysk na rozwodnieniu akcji Aquis w kwocie 5 404 tys. zł

Tabela 17: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 30 września 2016 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Aktywa razem*	764 747	206 630	3 823	71 588	1 046 787
Zobowiązania razem	289 115	35 321	15	(529)	323 922
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	475 632	171 309	3 808	72 116	722 865

* Kwota „wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (159 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (87 mln zł).

Tabela 18: Segmenty operacyjne - przychody ze sprzedaży

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Sprzedaż do klientów zewnętrznych	152 109	91 261	701	-	244 071
Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne	1 189	80	411	(1 680)	-
Przychody ze sprzedaży	153 298	91 341	1 112	(1 680)	244 071

Tabela 19: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży	153 298	91 341	1 112	(1 680)	244 071
Koszty działalności operacyjnej:	(97 040)	(29 674)	(2 042)	274	(128 482)
<i>w tym amortyzacja</i>	(16 662)	(3 039)	(123)	-	(19 824)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	56 259	61 666	(930)	(1 406)	115 589
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(1 002)	(11)	(3)	-	(1 016)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	55 257	61 655	(933)	(1 406)	114 573
Zysk/(strata) z działalności finansowej*, w tym:	40 583	1 106	38	(40 267)	1 460
<i>przychody odsetkowe</i>	3 651	1 132	41	-	4 824
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	43 072	-	-	(43 072)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(5 734)	-	-	-	(5 734)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	186	186
Zysk przed opodatkowaniem	95 840	62 761	(895)	(41 487)	116 220
Podatek dochodowy	(10 045)	(12 029)	-	1 342	(20 732)
Zysk netto okresu	85 795	50 732	(895)	(40 145)	95 488

* Kwota „wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” zawiera zysk na rozwodnieniu akcji Aquis w kwocie 2 754 tys. zł

Tabela 20: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Stan na dzień 31 grudnia 2015 r.				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Aktywa razem*	753 251	202 002	4 270	63 293	1 022 815
Zobowiązania razem	280 584	22 281	75	(1 392)	301 548
Aktywa netto (aktywa pomniejszone o zobowiązania)	472 667	179 720	4 195	64 684	721 267

* Kwota „wyłączeń i korekt konsolidacyjnych” dotyczy głównie korekty wartości inwestycji w jednostkach stowarzyszonych wycenianych wg ceny nabycia w segmencie finansowym w celu doprowadzenia do wyceny wg metody praw własności (152 mln zł), pomniejszonej o wpływ korekt konsolidacyjnych (87 mln zł).

Tabela 21: Segmenty operacyjne - przychody ze sprzedaży

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Sprzedaż do klientów zewnętrznych	46 970	26 688	-	-	73 658
Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne	396	61	-	(455)	-
Przychody ze sprzedaży	47 366	26 749	-	(455)	73 658

Tabela 22: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2016 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży	47 366	26 749	-	(457)	73 658
Koszty działalności operacyjnej:	(20 796)	(7 758)	(172)	456	(28 270)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 452)	(1 347)	-	-	(6 799)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	26 570	18 991	(172)	(1)	45 387
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	(277)	23	(5)	-	(259)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	26 293	19 014	(177)	(1)	45 129
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	58 126	392	7	(57 160)	1 365
<i>przychody odsetkowe</i>	962	403	7	-	1 372
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	59 500	-	-	(61 590)	(2 090)
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 900)	(3)	-	-	(1 903)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	2 296	2 296
Zysk przed opodatkowaniem	84 419	19 406	(170)	(54 865)	48 789
Podatek dochodowy	(4 768)	(3 669)	-	-	(8 437)
Zysk netto okresu	79 652	15 737	(170)	(54 865)	40 352

Tabela 23: Segmenty operacyjne - przychody ze sprzedaży

	Okres 3 miesiące zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Sprzedaż do klientów zewnętrznych	51 863	26 694	175	-	78 733
Sprzedaż pomiędzy segmentami i obroty wewnętrzne	425	29	141	(595)	-
Przychody ze sprzedaży	52 288	26 724	316	(595)	78 733

Tabela 24: Segmenty operacyjne - sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Okres 3 miesięcy zakończony 30 września 2015 r. (niebadane)				
	Rynek Finansowy	Rynek Towarowy	Pozostałe	Wyłączenia i korekty konsolidacyjne	Grupa GPW Razem
Przychody ze sprzedaży	52 288	26 724	316	(595)	78 733
Koszty działalności operacyjnej:	(33 011)	(9 853)	(628)	148	(43 344)
<i>w tym amortyzacja</i>	(5 499)	(1 441)	(70)	-	(7 010)
Zysk/(strata) ze sprzedaży	19 278	16 869	(312)	(447)	35 388
Zysk/(strata) na pozostałej działalności operacyjnej	49	(125)	-	-	(76)
Zysk/(strata) z działalności operacyjnej	19 327	16 744	(312)	(447)	35 312
Zysk/(strata) z działalności finansowej, w tym:	(681)	676	10	51	56
<i>przychody odsetkowe</i>	1 121	692	11	-	1 825
<i>przychody z tyt. dywidend</i>	43 072	-	-	(43 072)	-
<i>koszty odsetkowe</i>	(1 814)	-	-	-	(1 814)
Udział w zyskach/(stratach) jednostek stowarzyszonych	-	-	-	310	310
Zysk przed opodatkowaniem	18 646	17 420	(302)	(86)	35 678
Podatek dochodowy	(3 612)	(3 321)	-	1 365	(5 566)
Zysk netto okresu	15 034	14 099	(302)	1 280	30 113

17. System gwarantowania rozliczeń IRGiT

W skład systemu gwarantowania rozliczeń prowadzonego przez Izbę wchodzi:

- **Depozyty transakcyjne** - zabezpieczają rozrachunki pieniężne,
- **Depozyty zabezpieczające** - dotyczą pozycji w kontraktach typu forward,
- **Fundusze gwarancyjne** - służą zapewnieniu rozliczeń transakcji zawieranych na rynkach terminowych w przypadku niewystarczających środków wniesionych przez członka z tytułu depozytów transakcyjnych i zabezpieczających,
- **System monitorowania depozytów** - polega na porównywaniu wartości zobowiązań danego rozliczającego członka Izby z tytułu rozliczania transakcji giełdowych oraz zobowiązań z tytułu depozytów zabezpieczających, do wartości wniesionych depozytów transakcyjnych i zabezpieczających.

Tabela 25: Środki pieniężne wniesione na depozyty transakcyjne i zabezpieczające oraz do funduszy gwarancyjnych

	Stan na 30 września 2016 r. (niebadane)			Stan na 31 grudnia 2015 r.		
	Środki na rachunkach IRGiT	Środki na rachunkach klientów	Razem	Środki na rachunkach IRGiT	Środki na rachunkach klientów	Razem
Depozyty transakcyjne	427 614	250 105	677 719	573 617	408 672	982 289
Depozyty zabezpieczające	116 325	88 917	205 241	109 943	382 013	491 956
Fundusze gwarancyjne	144 686	40 452	185 137	192 446	44 005	236 451
Razem	688 625	379 474	1 068 099	876 007	834 690	1 710 697

Wartość zabezpieczeń niepieniężnych uznanych za depozyty zabezpieczające na dzień 30 września 2016 r. wyniosła 358 713 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2015 r.: 325 988 tys. zł.

Środki pieniężne funduszy gwarancyjnych oraz depozytów transakcyjnych i zabezpieczających nie są wykazywane jako aktywa w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Grupy, gdyż zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z posiadaniem środków pieniężnych wniesionych na poczet systemu gwarantowania rozliczeń zachowują członkowie Izby.

Pożytki z tytułu posiadania środków systemu gwarantowania dopisywane są do wpłat członków wnoszonych do poszczególnych elementów systemu gwarantowania rozliczeń. Pożytki te pomniejszane są o opłaty za zarządzanie w wysokości ustalonej przez Zarząd IRGiT.

18. Zdarzenia po dacie bilansowej

13 października 2016 r. Zarząd GPW podjął uchwałę w sprawie emisji 1 200 000 niezabezpieczonych obligacji na okaziciela o wartości nominalnej 100 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 120 mln zł. Obligacje zostaną wyemitowane w dwóch seriach: serii D o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 60 mln zł oraz serii E o łącznej wartości nominalnej nieprzekraczającej 60 mln zł. Obligacje będą oprocentowane według zmiennej stopy procentowej określonej jako suma stawki referencyjnej WIBOR 6M oraz marży. Marża dla Obligacji zostanie ustalona odrębną uchwałą Zarządu Giełdy. Odsetki od Obligacji będą wypłacane w okresach półrocznych. Dzień wykupu Obligacji będzie przypadał 31 stycznia 2022 r.

W październiku 2016 r. miała miejsce kolejna emisja akcji Aquis o wartości 0,8 mln GBP, w której GPW nie wzięła udziału.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe przedstawił Zarząd Giełdy Papierów
Wartościowych w Warszawie S.A.:

Małgorzata Zaleska – Prezes Zarządu

Paweł Dziekoński – Wiceprezes Zarządu

Michał Cieciorński – Członek Zarządu

Dariusz Kułakowski – Członek Zarządu

Podpis osoby odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych:

Sylwia Sawicka – Główna Księgowa

Warszawa, 25 października 2016 r.